

EXAMENUL VÂNĂTORULUI

de Nicolae Vasiliu, Boroșneul-Mare

(U R M A R E)

Ă presupunem, că fiecare vânător, înainte de a lua arma în mână, caută a cunoaște, dacă are voie să tragă în luna Maiu în iepure și că nici unul nu va tinde intenționat, la periclitarea situației sale. Inșă experiența, dovedește contrariul. Și anume, cea mai mare parte dintre vânătorii satelor,

ba în unele locuri și ai orășeșelor, pe lângă că nu cunosc nici epocile când vânătoarea este oprită, uneori le lipsește și bunul simț, dând proaste exemple tinerului vânător.

Dar ce ne mai facem cu dispozițiunile legii în privința stârpirii vânatului stricător și creșterea, ocrotirea celui folositor? Se va mai îngriji el de modul cum trebuie să procedeze în scopul înmulțirii vânatului util, prin stârpirea celui răpitor? Va ști să-și dea seama că o pisică de casă învățată pe câmp, nu pândește la șoareci, numai până ce nu dă de primul iepuraș în culcuș, apoi devine un răpitor foarte periculos, al întregului nostru vânat mic? Iși dă seama de serviciul ce ar face prin uciderea

acestor animale, pe cari nu le stârpește, ferit-a D-zeu. Nici unul nu se va interesă de protecția, ci se va mulțumi numai cu uciderea vânatului, cât mai mult și cât mai cu rezultate din povești, ce nu poate să fie decât în dauna contingentului de vânat util. Vă asigur, că cea mai mare parte a vânătorilor, se va mulțumi cu a răspunde, că nici strămoșii noștri n'au pus sare și nutreț, totuș aveau vânat și încă cât de mult. Nu-și dau seama că acest fapt poate fi datorit împrejurărilor mai favorabile a terenurilor și sistemului de vânătoare mai primitiv, cum și a numărului mai mic al vânătorilor.

Dacă o societate de vânătoare vrea binele membrilor ei, va căută neapărat a se convinge, dacă membrii ei sunt în posesia cunoștințelor recerute unui vânător corect, examinând pe fiecare membru în asistența Inspectorului de vânătoare respectiv, iar dacă va crede, că este necesar, va dispune, *ca cei slabi să fie instruiți, educându-i în direcția dorită.*

În ce privește pe vânătorii particulari, cari arendează terenuri de vânat în afară de legăturile unei Societăți de vânătoare constituită în regulă, cu statute recunoscute de Minister, vor trebui încadrați — în ce privește examinarea pregătirii și cunoștințelor vânătorești — într'o Societate din acel județ, desemnată de Inspectorul respectiv, unde se vor supune examinării, ca și membri Societăților.

În rezumat, sunt de părere ca fiecare Societate să fie obligată a-și examina membrii săi din următoarele materii:

1. Legea vânatului, mai ales cu privire la prescripțiunilor referitoare la stârpirea vânatului stricător și înmulțirea celui util.

2. Ordinele ministeriale referitoare la restricțiunile aduse.

3. Statute și hotărâri ale Societății.

4. Utilizarea armelor de vânatoare, din punct de vedere al siguranței tovarășilor și cunoștințele balistice necesare pentru folosirea corectă a lor.

5. Reguli în exercitarea vânătoarei propriu zise, neprevăzute de lege și ordine, dictate de împrejurările locale.

Am fericirea de a aduce la cunoștința cetitorilor, că, «Societatea Vânătorilor din Boroșneul-Mare» a examinat membrii ei din materiile de mai sus, având succese foarte bune. În prezent se continuă la aranjarea adunărilor de intuiție, lunare.

Din declarațiile celor examinați am constatat cu mare bucurie, că toți membrii au recunoscut necesitatea acestei măsuri, zicând că ea este nu numai logică, dar folositoare și indispensabilă.

Văzând cei mai puțin versați, că se dă o deosebită atenție protecției vânatului și aplicării legii, aveau ocazie a vedea exemple de urmat, câștigând astfel și cunoștințe valoroase.

Aceasta va fi singură soluția, care va putea aduce roadele dorite pe terenul exercitării vânătoarei propriu zise și care va feri pe «patimaș» de a pleca pe căi greșite, din cauză că nimeni nu s'a interesat de educația lui.

Pentru argumentarea lipsei cunoștințelor elementare și al bunului simț, pe terenul vânătoarei, am nefericirea de a servi cu fapte concrete, din unele județe din Transilvania, unde cunoștințele vânătoarești sunt mai răspândite — după cum se afirmă — totuș la exercitarea vânătoarei pare că nu se ține cont de dispozițiunile legii; și pare că nu se ocupă nimeni, cu creșterea vânatului. Această stare regretabilă reclamă o ameliorare extra-urgentă, deoarece dacă și în Transilvania se confirmă cazuri triste, ce trebuie să fie în restul țării? Legea vânatului dovedită foarte bună, suferă din cauza întârzierii regulamentului de aplicarea ei, din care cauză suferă și vânatul nostru.

Regulamentul de aplicarea legii determinând mai pe larg, ceea ce legea spune în art. 106 articole, va putea servi cu exemple juridice prețioase magistraturii, va dispune asupra organelor de executarea legii, va crea pentru vânatul nostru o soartă mai bună, după cum o și merită, făcând parte din avutul național.

Cazul din articolul d-lui Corneliu V. Cosma, intitulat «Reorganizarea» apărut în No. 12/926 al «Revistei Vânătorilor» nu s'ar fi petrecut în detrimentul oamenilor de ordine, dacă regulamentul de aplicarea legii, ar exista dând soluție în asemenea cazuri.

Dacă va fi clară, situația personalului de executarea legii, nu se va putea aștepta, ca pe lângă un număr considerabil de paznici publici, ce avem, să fim în starea anormală de astăzi.

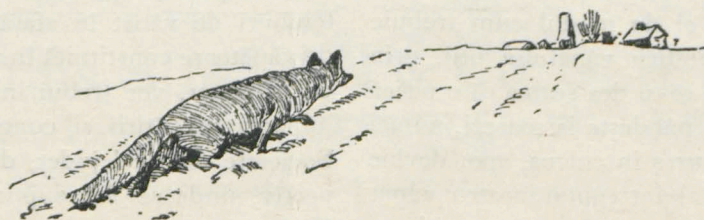
Avem un mare număr de paznici publici, numiți de on. Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Direcțiunea Vânătoarei cu «Carte de Recunoaștere» specială, cărora li s'a dat prin lege o atribuțiune frumoasă și dintre cari cea mai mare parte nu aduc nici un serviciu Sfântului Hubertus, nici Statului și nici nu se gândesc spre a-și îndeplini o datorie la ce s'au angajat prin depunerea jurământului, la care ar trebui să-i îndemne nu teama de călcarea jurământul depus, nici teama eliminării rușinoase, ci bunul simț, rușinea față de sine însuș, pentru că nu sunt în stare a depune în interesul serviciului încredințat nici o muncă, ținând numai locul ocupat, neaducând cauzei nici un folos real.

Altul ar fi rezultatul, dacă fiecare paznic ar avea bunăvoința a se ocupa cât de puțin de starea jalnică a vânatului. Un număr atât de considerabil de paznici, câți sunt numiți la noi, dacă ar îndeplini fiecare, numai a zecea parte din ceea ce se așteaptă dela el, situația vânatului ar fi admirată de toată lumea, chiar și de Germania, pe care am pune-o în uimire.

Prin apariția regulamentului de aplicarea legii vânatului, dacă se va stabili unele sancțiuni și celor ce nu se conformă art. 98 din lege (alin. c), dându-se posibilitatea la incassarea acestui venit al fondului de vânat, creat prin art. de mai sus și care atăzi nu se aplică (nici 5% nu s'a incassat din ceea ce trebuie să se incasseze), lucrurile s'ar schimba.

Prin incassarea riguroasă și binecontrolată a cotei de 10% din arenda terenurilor de vânatoare, care până acum deși eră minimă, astăzi se poate ridica la sume considerabile. (Terenurile de vânat se arendează cu 100% — 600% mai mult ca în trecut). Posibilitatea îndeplinirii ideilor mari va fi ușurată, lipsind cel mai mare obstacol de astăzi cu care ne luptăm: criza materială.

Sunt convins, că factorii competenți muncesc din răspuțeri pentru realizarea acestor idealuri, luptându-se cu obstacole necunoscute de noi, deci suntem dator a-i ajuta în munca lor istovitoare, punându-ne pe muncă serioasă în serviciul ce ni s'a încredințat, pentru propășirea spre bine a stării vânatului, ca să putem arăta lumii că ne cunoaștem datoria și pe acest teren.

VÂNĂTORII NOȘTRI

NENEA COSTICĂ

DOCTORUL C. Andronescu, cunoscutul mamoș, profesor de igienă, se îndeletnicește pe lângă celelalte sporturi ca excursii, gimnastică fiziologică, scrimă, etc. și cu vânătoria, unde este admirat mai mult pentru agilitatea, rezistența și veseliea lui, decât cum trage cu pușca.

Născut în anul 18... puncte, puncte, de și a trăit mai mult în secolul trecut, este totuși în curent cu toate progresele moderne ca unul ce a colindat, în interesul științei, toate Statele Europei, și pe cele mai multe ale Americii.

Acum doi ani s'a întors dela Ierusalim Hagi, cu pitac la mână și cu binecuvântarea Patriarhului Sfântului locaș.

Cu toate acestea e încântat când prietenii și are destui, îi zice, Nenea Costică decât Hagi Costache.

În Egipt a fost de două ori. Ultima oară pe «Impăratul Traian», penultima cursă; norocul lui, căci în ultima, vasul a naufragiat.

Nenea Costică pe lângă alte îndeletniciri cultivă și muzele. Cine nu-și amintește picantele epigrame publicate în revista noastră acum doi ani.

Dânsul ne povestește că la ducerea în Egipt pe vapor, se află într'o societate care mergea pentru propagandă românească în străinătate. Printre acele doamne se află și d-na Capati, profesoară de harpă la Craiova, care ca o inspirată, cântă parcă ar fi voit să potolească marea Egee, înfuriată cum nu s'a mai pomenit.

Nenea Costică ascultă uimit și de atâta farmec îi adresa următoarele versuri:

Din harpa ta Eoliană
Scoți cântece dumnezești.
Eubea tresaltă toată
Și toate apele grecești.

Iar când în sincope, redai
Ispanioleasca fanfară
Atuncea noi săltăm voios
Uitând urgia d'afară.

Deci cântă cu harpa maiastră,
Oriunde o fi să te găsești;
Și fă să tresalte lumea toată,
Nu numai apele grecești.

La întoarcere, printre persoanele distinse, se află și d-l inginer G. P. însoțit de d-șoara V. crescută la călugărițe, care ne desfătă cu glumele ei copilărești, spunând cum maica Casimira îi da povețe ce să facă pentru răul de mare: *Brechen und essen mein Kind!*

Solicitat să-i scrie și dânsi o poezie, nenea Costică se execută imediat:

Copilă drăgălașe și negrăit de bună,
Ce cânti marșul arab cu un foc așa de rar,
Ți urez voiajul ăsta, măcar numai o lună,
Să-l faci până la anul în dublu exemplar.

Și tot răul de mare să se ducă în
[pustii,
Să poți mânca de toate: pui, carne,
[pește, unt,
Și fără de nici o grije, tot veselă
[să fii
Cu întreaga ta făptură mereu pusă
[la punct.

Ca maica Cazimira să nu-ți mai
[dea povețe
Cu essen și cu brechen, povețe
[papistașe;
Să rămâe cu ele, pe alții să
[învețe,
Iar tu rămâi cum ești, copilă
[drăgălașe.

Partea cea mai importantă este, că nenea Costică a scos în editura «Cărții Românești» o lucrare:

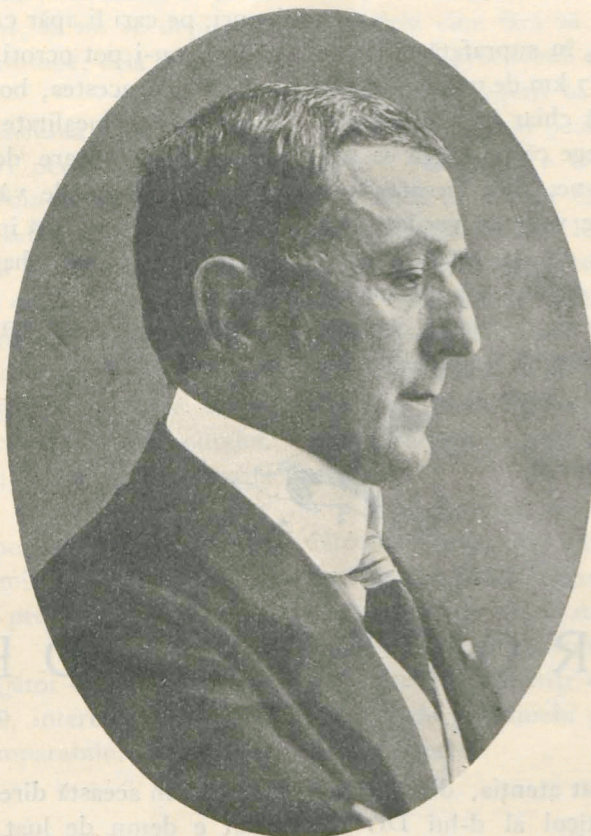
«PENTRU CE NE IMBOLNĂVIM»

Noțiuni de Patologie socială

În această lucrare sunt puse la punct mai toate problemele sociale de actualitate și într'o satiră, dânsul biciuește crud, legile sociale, relative la situația femeii în societate.

«*Nosce te ipsum*» (cunoaște-te pe tine însuși), cel mai mare adevăr, stă la baza conștientizării speței umane; acest adevăr se impune tuturor claselor sociale. Căci numai cunoscând mecanica umană, adică modul cum funcționează mașina omenească, cum se strică și cauzele acestei stricăciuni, putem să ne păstrăm sănătatea și s'o recăpătăm atunci când am pierdut-o.

Această lucrare constituie cea mai folositoare consultație medicală, căci ea se termină cu povețe utile, simple, și la îndemâna fiecăruia, expuse în cele 10 porunci sau decalog al sănătății: pe care oricine îl poate învăța pe dinafară și aplică cu folos.

Doctorul C. Andronescu

TOT „CONTRA SOCIETĂȚILOR DE VÂNĂTOARE“

de Vepe

IN REVISTA No. 2 din Februarie 1927 d-l Nimrod a atins o chestiune care în adevăr trebuie să ne pună pe gânduri, mai salvând din vreme ce se mai poate salvă, căci ar fi trist ca să ne deșteptăm prea târziu, când chiar cu mari sacrificii nu o să se mai poată face mare treabă.

Dar să intru direct în fond lăsând altor colegi mai capabili frumoasele compuneri literare, cum de ex. sunt admirabilele «Visuri care se pot ușor realiza» scrise de d-l Dr. Filipovici din Cernăuți (Rev. No. 3 din Martie).

Administrez o pădure la câmp, în suprafață circa de 1600 ha. situată la o depărtare de 17 km de marele oraș B. Spre nenorocirea vânătorului se află chiar în mijlocul pădurii o stație de C. F. și se înțelege că pe lângă ea mai sunt cabinele și diversele cantoane, care fiecare sunt locuite de câte un ins, pe care se vede că verdeța l-a făcut să aibă și el pușcă. Deci pe de o parte braconieri veniți din marele oraș B. iar pe de alta marele număr de braconieri localnici mi-a dat mult de lucru, dar mai cu judecata mai cu lopata, am ajuns să împrăținez bra-

conajul și cu mila și ajutorul lui D-zeu s'a prăsit și îmulțit vânatul și în special iepurii.

Se vede însă, că interpușii diverselor Societăți de Vânătoare care nu locuiesc de geaba prin sate, au dus vestea de bogăția de vânat, căci într'o bună zi mă pomenesc încercuit de următorii vecini: la răsărit Soc. «Pupăza», la apus cu «Pisoiul», la miazăzi cu «Codobatura» iar la miazănoapte cu «Liliacul».

Nu există Duminecă sau sărbătoare să nu se debarce din trenuri 20—30 de vânători, însoțiți de diversele rase și colori din favoriții d-lui Ötvös Balázs, deci își poate închipui oricine ce se întâmplă cu crescătoria mea de iepuri, pe cari îi apăr cât pot în pădure, dar pe marginea pădurii nu-i pot ocroti, căci sunt măcelăriți *cu formă*.

Pe lângă acestea, bogăția de vânat face ca să se mai stabilească în localitate 3—4 indivizi, cari trăesc absolut numai din vânzare de vânat, pe aceștia-i încurajează chiar Societățile de vânat, ca la rându-le să fie informate de aceștia, dacă în vreo localitate e vreun nou teren de luat în arendă, hai să-i zic pentru... distrugerea vânatului.

Incheiu cu speranță, că alarma dată de mine va fi de vreun folos.

UN PROCEDEU DE TIR

de Maior C. Rosetti-Bălănescu

MI-A deșteptat atenția, din interesantul articol al d-lui Dr. K. Eilers, «Arma cu glonț în mâna vânătorului corect» (R. V., Ian. 1927), un mic pasaj, poate trecut cu vederea de unii, însă extrem de interesant.

Iată acest pasaj: «... un mic detaliu, foarte simplu, dar puțin cunoscut, cu a cărui ajutor ne putem majora siguranța tragerii cu glonte din mâna liberă, cu sau fără lunetă. Și anume, prin fixarea brațului stâng între armă și cureaua ei, ținând cu mâna arma, iar cotul reze-mându-l de curea».

Mai știam în mod destul de vag că pentru tirul la distanțe mari, până la o mie de metri, tir practicat mai cu seamă în America, «întrebuințarea curelei» e indispensabilă. Mărturisesc însă că modalitatea exactă de a întrebuiți această curea îmi este încă necunoscută.

Dar aceste indicații, curiozitatea și necunoașterea unui procedeu ce părea interesant m'au condus să fac diferite

încercări în această direcție — și pentru că rezultatul constat e demn de luat în seamă, dau aci câteva amănunte, fără alt scop de altfel, decât de a atrage mai mult atenția asupra unui procedeu, cred, puțin cunoscut la noi, și de a invita pe cel ce va fi cunoscând în detaliu întrebuițarea curelei să ne-o împărtășească pe dea întregul. Modalitatea de întrebuițare a subsemnatului nu e probabil decât o primă dibuire pe lângă «sistemul» american — perfecționat, nu mă îndoiesc.

Din repede indicație a d-lui Dr. K. Eilers se pare că cureaua rămâne legată de armă în mod normal, însă de sigur potrivind-i lungimea așa, încât cotul să se poată rezemă de ea.

Nu însă la acest procedeu m'am oprit — deși, în mod incontestabil, se constată deja o fixitate mai mare a armei, mai ales la tirul din picioare.

Procedeu la care am rămas este următorul: desfaci cureaua din inelul dela patul carabinei și o încetărămezi așa ca să formeze o buclă lungă ce rămâne fixată numai de inelul dela țevă. Treci cotul stâng prin această buclă și sprijini arma pe mâna stângă. Bucla va fi

potrivită așa, încât ducând arma la urmă patul să apese tare în umăr. Pentru poziția culcat, cureaua trebuie să fie încă mai întinsă: trăgătorul trebuie să resimtă, la început, o oarecare greutate ca să-și așeze patul la umăr.

De remarcat că cu aceeași lungime de buclă, cureaua poate fi mai întinsă sau mai slabă după locul unde se sprijină cureaua de braț și de locul unde ții mâna stângă sub armă. Este însă foarte important, ca cureaua să aibă întotdeauna aceeași tensiune, respectiv mâna stângă întotdeauna același loc sub armă și cureaua întotdeauna același loc pe braț.

Dacă tensiunea curelei slăbește, loviturile la țintă se ridică; dacă tensiunea se mărește loviturile coboară. Deci: *tensiune constantă*. Pentru aceasta, încă odată repet, trebuie: 1) ca cureaua să stea bine fixată în jurul brațului stâng, să nu lungească în jos, să nu se deplaseze și 2) locul mâinii stângi să nu se schimbe, dela o lovitură la alta, sub armă.

Mâna stângă nu trebuie să-și închidă degetele peste armă: nu servește decât ca suport pentru armă: arma e menținută la umăr de tensiunea curelei. Însă ce menținere! Carabina e complet imobilizată. Trăgătorul poate ochi mai îndelung, iar acțiunea progresivă a degetului pe trăgaci se face fără teamă de deplasare a armei.

Ca la orice lucru însă, trebuie ceva antrenament pentru a obține un maximum de randment. La început poziția e cam obositoare și trăgătorul trebuie să se obișnuască cu efortul de tracțiune asupra curelei. Principalul e să înțelegi, să cauți și să găsești poziția cea bună.

Rezultatele sunt remarcabile pentru poziția în genunchi și culcat. Din picioare nu mi s'a părut nici chiar recomandabilă, mai ales față de procedeul indicat de dl Dr. K. Eilers.

Dar în definitiv, pentru un trăgător obișnuit cu tirul chiar fără vreun artificiu oarecare, interesul nu e atât de mare și rezultatele rămân comparabile. Am căutat

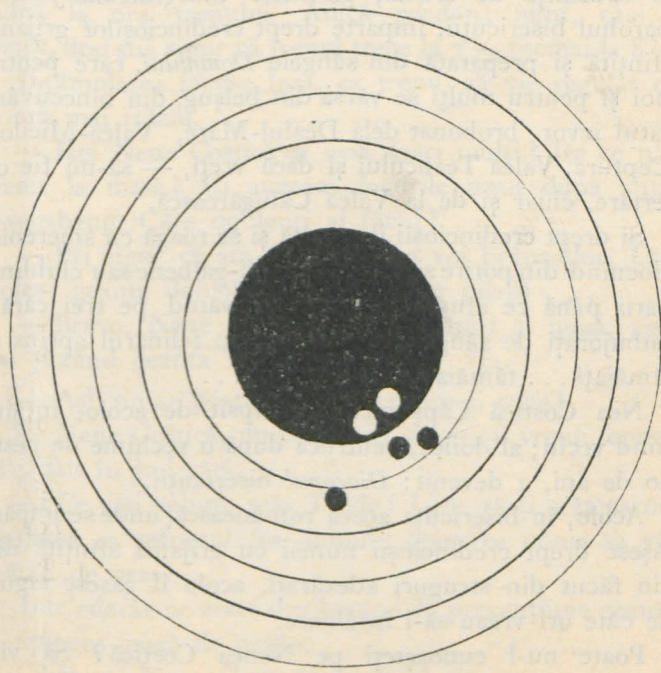
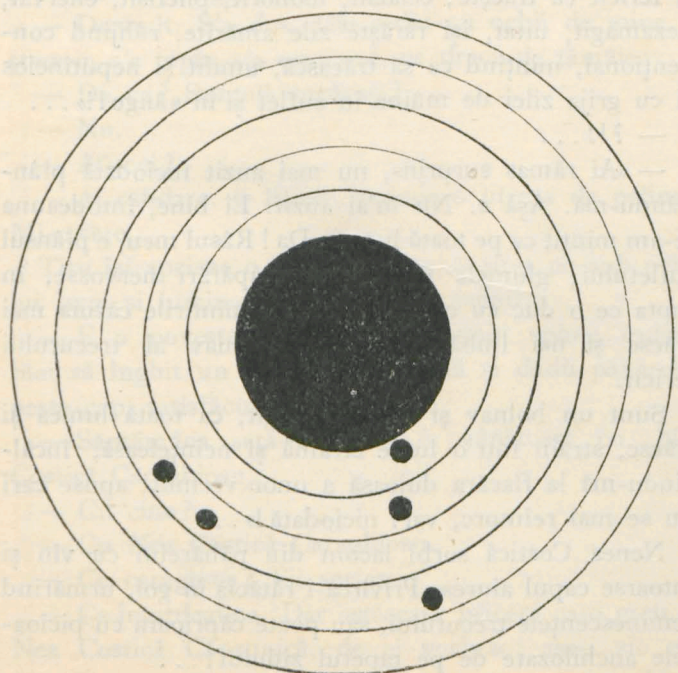
deci, să experimentez metoda curelei cu trăgători mediocrii sau numai bunice, pentru a evidenția și a-mi forma o convingere asupra valorii procedurii. Aveam un câmp vast de cercetări luând elemente diferite din trupa bateriilor în subordine. Fără a intra în amănunte multe, nici asupra greutăților întâmpinate, nici asupra tuturor rezultatelor, voi spune numai că pentru cei cari au înțeles, cari au «prins șmecheria», tirul e îmbunătățit considerabil, pe când pentru ceilalți se constată unele abateri complet anormale.

Reproduc aici, în mod absolut exact, un singur exemplu comparativ de tir al unui soldat, trăgând cu și fără curea. Poziția culcat. Distanța 100 metri. Centrul negru al țintei 10 centimetri diametru. Cercurile următoare din 2 în 2 cm. Carabina Mauser 8 mm. a subsemnatului, foarte precisă. Timp calm, umed. Figurile vorbesc dela sine fără să mai fie nevoie de comentarii.

Desigur procedeul cu cureaua e în special destinat propriu-zis, tragerii la semn.

Când însă avem posibilitatea să-l întrebuițăm la vânătoare rezultatul e tot atât de bun. Dau ca exemplu o lovitură ce o cred destul de frumoasă, la dropii, din poziția culcat și fără lunetă (ca și toate experiențele de mai sus). Evaluându-se distanța la vreo 250 m. și în teama unei lovituri puțin prea joase, s'a luat linia gâtului unui superb dropioiu, în idea că o coborîre a loviturii va atinge totuși în plin piept. Lovitura pleacă și dropioiul se năruie. Glonțul intrase în gât exact la înălțimea ochită. Distanța, măsurată în urmă, nu era decât de 170 m.

E poate bine cu acest prilej să amintesc cât te înșală câteodată terenul și cât profit are cineva măsurându-și de câte ori poate, chiar cu pasul, dar cinstit, distanțele de tragere, fie după un succes, fie după un rateu. Pe lângă un profit personal în cunoștință, dar încă am fi poate mai des scutiți de iepuri împușcați la 100 m. cu alice și de potârnichi pontate de câine la o jumătate de kilometru.

POZNA LUI NEA COSTICĂ CĂPȘUNICĂ

de George Scioșteanu

— SCHIȚĂ —

EA Costică Căpșunică e băiat levent, vesel și guraliv nevoie mare. Ii plac frumoasele, vânătoarea și vinul bun, căci deși are 65 de anișori bătuți pe muche, totuși când e vorba de un vinișor ales sau de vânătoare

e întotdeauna: *primus inter pares*.

Deaceea nu lipsește, ca Martie din pöst, dela nici o vânătoare și mai ales dela petrecere.

A ieșit la pensie de vreo câteva luni; după o muncă istovitoare de peste 40 de ani și totuș nu s'a dat învins. A găsit numai decât altă slujbă particulară, căci de! vorba d-lui:

— Cu pensioara neică mori de foame și eu mai am încă 20 de ani de trăit!

La chef și la vânătoare, Nea Costică e o comoară. Toată lumea petrece în juru-i; căci glumele lui plac și distrează.

Niciodată nu l-am văzut trist și niciodată nu se plânge de nimic. E omul mulțumit și pace! Ia vieța așa cum este.

Și mai are Nenea Costică o calitate: e și bun creștin. În fiecare zi se duce la biserică, căci Dumnezeu sau întâmplarea l-a făcut vecinul bisericii din mahala.

Biserica unde se roagă el în fiecare zi, e simplă ca și a lui Bucur; are numai două icoane, îmbrăcate cu busuioc sfințit, lângă cari arde o candelă de argint, care de 80 și mai bine de ani nu s'a stins niciodată! . . .

Drept strană, biserica e împodobită cu mese și taburele de stejar massiv, la cari iau loc prea cucernicii drept credincioși ce se roagă zilnic cu evlavie și regularitate demnă de toată lauda.

Din altarul lui de zinc, împodobit cu sute de potire și cădelnițe de cristal, părintele *Gherghiceanu-Junior*, parohul bisericii, împarte drept credincioșilor grijania sfințită și preparată din sângele *Domnului*, care pentru noi și pentru mulți se vărsă din belșug, din binecuvântatul izvor brobonat dela Dealul-Mare, Valea-Mieilor, Ceptura, Valea Teancului și dacă vreți, — să-mi fie cu iertare, chiar și de la Valea Călugărească.

Și drept credincioșii îl ascultă și se roagă cu smerenie, ciocnind din potire și cădelniți, roșii-galbene sau chihlimbarii până ce afumați bine, ies șovăind pe trei cărări îmbujorați de sângele Domnului, cu felinarul aprins și tămâiați . . . tămâiați, nevoie mare . . .

Nea Costică Căpșunică e nelipsit de acolo, întâiu, fiind vecin; al doilea, pentru că după o vechime de peste 40 de ani, a devenit: *Diaconul* bisericii.

Acolo, în biserica aceea românească, unde se împărtășesc drept credincioșii numai cu grijania sfințită din vin făcut din struguri adevărați, acolo îl găsesc sigur, de câte ori vreau să-l întâlnesc.

Poate nu-l cunoașteți pe Nenea Costică? Să vi-l descriu:

Slăbuț, subțirel, șaten; cu silueta dreaptă, elegantă, cu ochi căprui adumbriți de gene lungi și înfundați în orbite adânci, cu gură mică și buze supte și cu o mustăcioară, ah! o mustăcioară de toată frumusețea răsucită și țanțoșă ca scârlionții din coadele rățoilor.

Nea Costică Căpșunică e un bătrânel simpatic, dacă nu chiar frumos. Un singur lucru îl dezavantajează: sbârciturile adânci ce i-au brăzdat fața osoasă și golurile negre ce se zăresc printre dinții de aur când surăde galeș.

Incolo Nea Costică n'are nici un cusur. Tot ce a încercat în viață i-a reușit. A fost și este funcționar model și vânător pasionat, pătimaș afară din cale.

Adesea îl întâlnesc, în biserica părintelui Gherghiceanu, unde la un păhărel cu vin, mi se destăinuiește:

— . . . «Hei Neicuțule! Ce știți voi, măi cărlanilor? Să fi apucat vremea mea, atunci eră de trăit. Acum, vai și amar!

Cheltuești o avere ca să ieși la vânătoare și bați câmpii de geaba: nu vezi nici picior de vânat! . . . Te alegi doar cu cheltueala și cu oboseala. Doamne ferește!

Pe vremea mea sburau o sută de prepelițe de pe un pogon. Astăzi bați o sută de pogoane și deabiă găsești o pereche.

S'au schimbat timpurile, s'au schimbat și oamenii și vânatul. Suntem în vădit regres. Numai răutatea și invidia au progresat. Ele sunt în creștere! . . .

Când scobor în interiorul sufletului meu găsesc doi oameni cu totul diferiți: Unul care a trăit de mult, fără griji și fără necazuri; bun, senin, blajin și a dus o viață de înger; celălalt, un martir, trăește acum, se sbuciumă, se trudește, bate apa în piua și nu poate lega două în teiu» . . .

Primul cântă și râde, ca un nou născut, mulțumit și fericit că trăește; celălalt, mohorît, plictisit, enervat, dezamăgit, uitat, își târăște zile amărîte, rânjind convențional, mințind ca să trăească, umilit și neputincios și cu grija zilei de mâine în suflet și în sânge! . . .

— ?! . . .

— «Ai rămas surprins, nu mai auzit niciodată plângându-mă. Așa e. Nu m'ai auzit. Ei bine, întodeauna te-am mințit ca pe toată lumea. Da! Râsul meu, e plânsul sufletului; glumele mele sunt scăpărări nervoase, în lupta ce o duc cu celălalt om, cu amintirile căruia mai trăesc și mă îmbăt cu parfumul suav al trecutului fericit.

Sunt un bolnav și un dezamăgit, ca toată lumea și trăesc, străin într'o lume străină și neînțeleasă, încălzindu-mă la flacăra duioasă a unor vremuri apuse cari nu se mai reîntorc, vai! niciodată!» . . .

Nenea Costică sorbi lacom din păhărelul cu vin și întoarse capul aiurea. Privirea-i rătăciă în gol, urmărind reminescentele trecutului, sau poate căprioara cu picioarele anchilozate de pe tapetul zidului! . . .

În ochi îi strălucia o lumină neînțeleasă, o lumină

ciudată, ca și cum ar fi privit cu alți ochi, cu ochi de demon sticloși și sclipitori, ca de pasăre răpitoare . . .

Respectai tăcerea, îi onorai durerea . . . nu mai zisei nici o iotă!

În jurul nostru, înghesuiți pe la mese, bărbați, tineri, femei și chiar copii, petreceau, răsând sgomotos sau vorbind tare, așa de tare că deveniau supărători. O mormăială enervantă și plictisitoare ieșea, din gâtlesurile arse, de pe buzele pârлите de alcool, din gurile lipsite poate, de bucățica de pâine, dar nelipsite de otrava care roade încet dar sigur atâtea vieți, atâtea suflete; care omoară atâtea virtuți, atâtea năzuinți sublime și atâtea talente ce se topesc, se pierd în besna otrăvitoare a viciului! . . .

La o masă vecină, o fetiță ca de 14 anișori, frumușică și vioaie, râdea într'una, golind pahar după pahar, în tovărășia a două haimanale, cari-și făceau semne pe furiș și o îmbiau la băutură.

Mă privia cu ochi pierduți, isterici, inconștienți, visători în cari flacăra alcoolului și a patimei ardea cu putere.

Intorsei capul să nu mai văd, dar rămăsei surprins: capul lui Nenea Costică se schimbuse, întinerise ca Faust; doi ochi tineri, căprui, largi, surâdeau plini de viață, privindu-mă prietenos . . .

* * *

— Erai dus pe gânduri! . . . N'ai simțit când a plecat moșneagul . . . Sunt de cinci minute lângă tine și nu m'ai observat. Unde dracu ți-s mințile, ori le-ai dăruit zeului Bachus?! . . .

Prietenul meu Titu H. râdea batjocoritor și satisfăcut de mutra surprinsă ce făceam. Mă reculesei și-l întrebai timid:

— Cum, a plecat Nenea Costică? Nici n'am băgat de seamă.

— Sigur, n'aveai timp. Frumușica de colo beată, îți făcea bezele . . . Ha! Ha! Ha! . . . pui de lele. Nici tu nu mori acasă.

— Ei lasă gluma prietene și spune-mi: Adevărat? a plecat moșneagul? S'a dus?

— De mult. S'a dus. Cât a dat cu ochii de mine, a șters-o, s'a topit, s'a evaporat, ca dracu de tămâie.

— De ce? Sunteți supărați?

— Nu.

— Atunci?

— Ai răbdare. — Băiete, repede o litruță de pelinaș. Mi-e sete.

Titu își aprinse o țigare, mă privi șiret pe sub ochii lui largi și luminați și-mi zise surâzând:

— E o poveste nostimă. Ți-o voiu spune îndată. Stai să înghit un păhărel. Își turnă și dădă păhărelul peste cap, satisfăcut, apoi începă:

— Săptămâna asta am fost la vânătoare cu Nea Costică Caraghiosu.

— Cu cine?

— Cu Nea Costică Caraghiosu.

— Ce caraghios? Fii serios.

— Ca întotdeauna. Dar astăseară pricepi cam greu. Nea Costică Căpșunică, de el vorbesc; așa-i zic eu: caraghiosu.

— A da! Înțeleg.

— Bine c'a dat Dumnezeu.

— Ei lasă glumele și povestește-mi.

— Îndată. Ascultă:

Am plecat la sitari patru crai de ghindă: eu, el, amicul cu automobilul și frate-meu al mic dela comerț. În tren, eră înghesueală mare în dimineața aceea plăcută de primăvară veselă.

Am stat tot timpul în picioare într'un vagon de a 4-a, tămâiați de bectimisul soldaților și a sătenilor, tovarășii noștri de călătorie. După un ceas de mers am ajuns în gara Ghergani, cea mai apropiată de pădurea unde trebuia să rămân. Când am scoborât din vagon Nea Costică eră în culmea fericirii: cântă și ne tachina nevoie mare! . . .

— . . . Cu «*Perfecta*» mea, o să umplu ciorchinaru numai cu d'ăia mari-găinoși; și-o să fac un pilaf, mamă Doamne! să-l stropesc cu profiriu dela tata Gherghiceanu, să-i meargă untu . . . Și am să mănânc și să beau să-mi trosnească urechile.

— Poate oi găsi vreunul legat cu sfoară de pomi, glumii eu.

— Taci, măi Titule! D'ăia să împuști tu. Eu cu *Perfecta* mea o săucid numai din aceia mari, cu țigaretu 'n gură. O să vedeți voi. Am să vă fac marț, ca la table.

— Vorbă să fie că târg se face, — Nene Costică.

— Bine, bine, om vedeă. Cine râde la urmă, râde mai bine. Hei la revedere fraților, să ne întâlnim sănătoși la cantonul 3, să luăm masa. Eu o iau prin lăstarul dinspre cantonul ăsta. Am găsit mulți sitari astă toamnă aici.

— La revedere, Nene Costică, și succes bun, îi zic eu.

— Du-te dracului, Brânzoiule . . .

La amiază l-am așteptat la cantonul cu pricina.

Am dejunat chiar acolo, dar fără Nenea Costică, care probabil dăduse de prea mulți sitari și se lipsise de plăcerea să ia masa în tovărășia noastră.

Am ucis, fiecare câțiva sitari, până seara. Cam 3—4 de căciulă. Pe el însă, ca de obicei nu l-am mai văzut până la ora trenului. Adică pardon: mint, căci a venit, deși știă sigur că trenul trece la 7 1/2, tocmai la 8 1/4.

Întâmplarea făcuse însă, ca trenul să vie regulat cu o oră mai tâziu.

— Hei Nene Costică ai ucis sitari mulți? De ce n'ai venit la masă? Îți auzeam focurile unul după altul, bang-bang. Câte dubleuri ai făcut?

— Păi sigur că am făcut, nu ca voi brânzoiilor. Uite colea: geanta doldora. Măine e gata pilafu . . .

— Bravo, Nene Costică! I-a aratăni-i și nouă, zisei eu văzând geanta borțoasă.

— Ași, nu se poate. Iacă, nu vreau și pace!

— Nene Costică, nu cumva ai greșit cu vreun iepure. Te dau în judecată.

— Ce ești nebun, măi Titule? Uite, să-ți arăt carnea galbenă ca șofranul. Am jumulit spinarea unuia să văd cât e de gras.

Intr'adevăr ne arată deschizând cu precauțiune geanta, o spinare grasă de pasăre.

— Bravo Nene Costică! Ai dat lovitura . . .

— Păi ce credeți voi, brânzoilor că eu mă joc? Nu v'am spus că vă fac marț?

Dar în clipa aceea o țărancă voinică și țanțoșă înarmată cu un fanion verde cu coada ca de topor, își făcù loc printre pasagerii de pe peron și când ne văzù se opri și strigă cât îi luă gura:

— Unde-i pârlitu care mi-a ucis cocoșu ăl stambal de prăsilă? Care e, să-i fac capul țândări?

Nea Costică îngălbeni și se vârî printre noi. O sfeclise!

— Ce tot bombănești femeie? Ce, ești nebună? Du-te și-ți vezi de treabă, îngână el pierdut.

— Oliu, mâncaiași coliva! Cine-i ăla care mi-a ucis cocoșu la care țineam ca la ochii din cap. Păi, nu i-ar mai ajuta sfântulețu, nu s'a gândit că-mi rămâne găinile sterpe, dalaș...

— P'ascultă femeie, intervenii eu, văzând că se strânge lumea. Du-te și caută-ți de drum, că pe urmă schimbăm foaia. Ce ești țigancă? Incetează cu ocările și spune-ne frumos cum s'a întâmplat?

— Maică, boierilor, se vaită ea, sunt femeie bătrână, dar asta nu mi s'a întâmplat! Eu sunt cantonereasă pe linia ferată. Păzesc de 26 de ani cantonul; au venit și nemți, dar așa ceva n'am pățit.

Azi de dimineață, un pârlit de vânător, d'ăștia de-ai d-voastră, a intrat în pădure să ucidă sitari, și 'n loc de sitari mi-a împușcat cocoșul care se depărtase puțin prin pădure. Am auzit eu multe focuri, dar credeam că-și vede de vânătoreea lui, nu de orătâniile mele. Pe seară, mă pomenesc cu nepoata Frusina, cantonereasa dela al 4-lea. Veniă, veniă biata fată, c'o falcă 'n cer și cu una 'n pământ

— Țățicule, dă fuga mai iute la gară că un hodorong de işpector ți-a ucis cocoșu ăl mare.

— Taci fă, de unde știi tu? N'o fi al meu.

— Țățicule, al d-tale este; ce nu-l cunosc eu? Mi l-a adus împușcat. M'a pus să-i fac mâncare și după ce-a mâncat, cât șapte mi-a dat cocoșu să-l opăresc și să-l curăț de pene. Cât l-am văzut, l-am cunoscut. Eră să nu-l opăresc, dar mi-a spus că e işpector ceferist, și mi-a fost teamă să nu ne dea afară. Dă fuga că-l găsești în gară.

— Eu tot n'am crezut și am așteptat până seara. Găinile mele s'au culcat, dar cocoșul n'a mai venit. Ce mai e vorba: al meu eră, ucide-și-ar capul să și-l ucidă...

— Taci femeie! Uite o sută de lei dela mine să-ți cumperi altul, zisei ca să împac lucrurile și mai na un pol să bei o jumătate de rachiu să-ți treacă necazu.

Femeia luă banii, ne privi chiondărâș și plecă ocărând...

În tren îl tachinarăm și noi:

— Ce zici Nene Costică? Cine râde la urmă, râde mai bine? O făcu-și fiartă, lăsași muierea fără cocoș, hai?

— Hei! s'a întâmplat, zise el strâns cu ușa. Eră tocmai într'un lăstar des. I-am văzut numai gușa sclipind auriu și-am crezut că e fazan. Ca să nu-l scap, i-am tras jos. Eram și enervat că nu-mi sărise nici un sitar.

— Dar focurile cari le-am auzit și noi și cantonereasa în ce le-ai tras?

— A da! focurile? În ciori; am făcut exerciții de tir...

— S'o spui lui Mutulică, Nene Costică, glumii eu. Dar el se supără foc, îmi întoarse spatele și se pierdù printre ceilalți călători din vagon.

De atunci, de câte ori mă vede, o șterge. Imi pare rău că s'a supărat, pentrucă e băiat bun și vânător pasionat, dar n'are tristețe la vânat Nenea Costică.

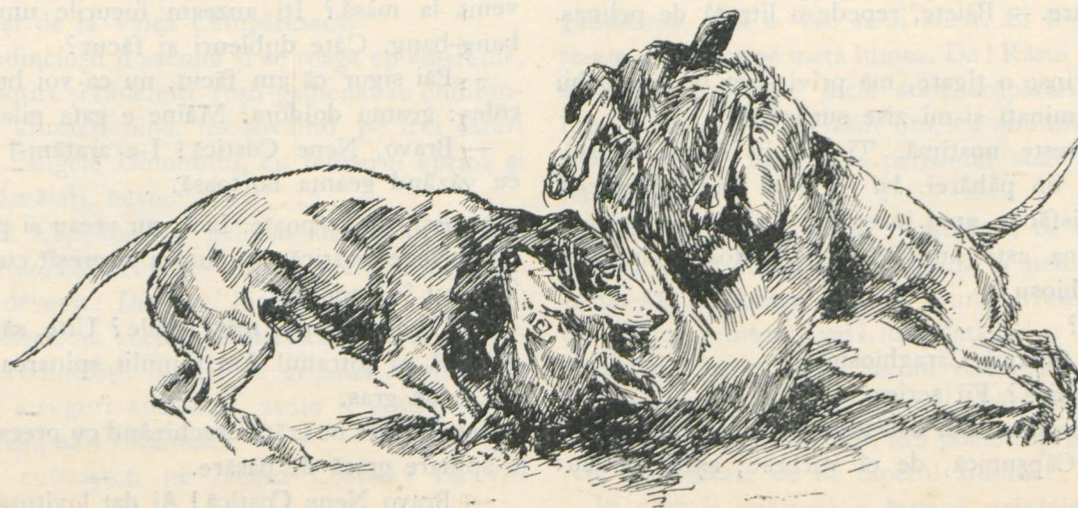
I-am făcut și o epigramă, ascult-o:

Nea Costică Căpșunică
Vânătorul cel vestit
Cu «Perfecta» lui unică,
El împușcă câteodată
Pasărea ce n'a ochit.

Leșinasem de răs, mai ales că Titu e un mucalit fără pereche.

— Ei ce zici de pozna lui Nea Costică? Adevărat chestia cu cocoșul roșu, îmi zise el surâzând cu bună-tate și ce a fost mai adevărat e că s'a ținut de cuvânt: ne-a făcut marț....

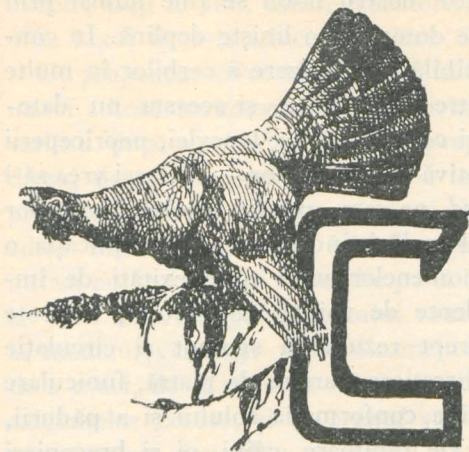
— Băiete! Hei, n'auzi? Încă o sticlură cu pelinaș, că-mi iau seama și plec....

IN JURUL COPOIULUI

de Carol Riske

Domnului Ötvös Balázs

U o atențiune deosebită am urmărit în revista noastră de Maiu a. c., articolul - răspuns al d-lui Ötvös, cu privire la «Copoiul» meu. În răspunsul ce urmează mă voi sili să-mi documentez punctul meu de vedere cu aceiași obiectivitate, pe care a înțeles să o adopte și d-l Ötvös în articolul d-sale:

Dacă eu apăr acest câine de vânătoare, eu o fac din adâncă convingere și dintr'un spirit de dreptate, socotind că apăr o cauză pe atât de justă — care dealtfel nu este numai a mea, ci a unei însemnate părți din vânătorii României-Mari — pe cât de neîndreptățită o găsesc ura ce manifestă d-l Ötvös față de copoi. Dealtfel nu sunt «singurul în felul meu», căci și în alte țări — d-l Ötvös o știe prea bine! — polemicele în jurul utilității copoiului umplu coloanele revistelor de specialitate. Dar aceasta rămâne în definitiv o chestiune de apreciere personală, deoarece «*de gustibus non est disputandum*».

D-l Ötvös greșește însă, susținând că eu apăr copoiul nostru *sub forma sa actuală* — adică așa cum îl găsim în general răspândit prin țară. Eu cred că am fost destul de clar în articolul meu, atunci când scriam că *trebuie să selecționăm și să dăm un dresaj copoiului nostru, spre a face din el cu timpul un câine cu calități constante și util din toate punctele de vedere ale vânătoarei corecte*.

Mai departe d-sa susține, că deaceea kynologii nu-l selecționează și nu se ocupă de el, fiindcă azi avem alte rase mai perfecte, iar copoiul nu merită atâta bătaie de cap. Aci însă, d-l Ötvös exprimă o părere pur personală, căci în alte țări copoiul nu este socotit nici măcar drept o cantitate neglijabilă, ci acolo kynologii se ocupă de el în mod temeinic și îl găsim trecut în «studbook», la fel cu celalte rase de vânătoare. În ce privește România, d-l Ötvös are din păcate dreptate, dar sper că lucrurile se vor îndrepta Oare ce au făcut germanii și francezii cu copoii lor dresându-i și selecționându-i, nu putem să facem și noi cu ai noștri? Limierul bavarez de munte nu reprezintă el oare o formă ameliorată a copoiului? Și în sfârșit nu putem învăța pe limier să gonească și vânatul neatins de foc?

Ce diferență poate exista între un copoi bun românesc de rasă pură și bine dresat, și unul străin? Singura diferență constă de sigur numai în finețea nasului, care la copoiul nostru este cu mult superioară celorlalți.

Un alt punct pe care nu-l înțeleg este afirmația, că noi n'am putea dresa copoiul nostru de azi. Eu nu știu pe ce se bazează d-l Ötvös, susținând aceasta? De ce

— pentru D-zeu! — să fie dresajul copoiului un lucru imposibil? Oare limierul bavarez a fost dela început limier? Și pentru a mă simți și mai tare în susținerea punctului meu de vedere, îl rog pe d-l Ötvös să nu se supere dacă mă sprijin chiar pe unele afirmațiuni ale d-sale dintr'o revistă maghiară din Ardeal. După cât mi s'a spus, d-sa se numără într'un timp printre apărătorii cei mai vajnici ai copoiului, polemizând prin reviste în favoarea lui și precizând că dacă n'avem copoi buni, vina o poartă numai vânătorii noștri, cari nu-și dau nici cea mai mică osteneală pentru dresarea acestui câine. D-sa spunea pe atunci, că deaceea câinii aceștia nu corespund scopului lor inițial, fiindcă tot dresajul copoiului în timpul adolescenței se rezumă la chemarea la strachina de mâncare și la tocurile de gheată pe care le încasează atunci când stăpânul vrea să-l dea afară din bucătărie, iar el nu vrea să iasă. După ce câinele s'a dezvoltat îndeajuns, el este luat deadreptul la vânătoare. În consecință este fatal, ca un astfel de câine să se strice dela început și să devină o șarlă neascultătoare, care gonește de capul ei.

Dar eu îl asigur pe d-l Ötvös, că și un prepelicar cu un astfel de «dresaj», ar fi un demn concurent al copoiului de mai sus.

Suntem de acord, că aportarea iepurelui poate fi învățată de copoi, fiind o chestiune de dresaj. Dar la fel îl putem învăța — *dacă ne dăm osteneală* — să asculte și să umble nelegat pe lângă stăpân. Imi susțin părerea, că nu există imposibilități în arta sau știința — cum vrem să-i zicem — dresajului, și pentru a întări această afirmație a mea citez următoarea frază chiar a d-lui Ötvös, din revista de Aprilie a. c.: *Azi, cu dresajul nostru dezvoltat, suntem în stare a învăța a pontă oricât de mult timp chiar și câinii stârnitori, ba chiar și pe cei gonitori (copoiu)*. D-l Ötvös ne dă singur dovada, până unde poate ajunge știința dresajului, și țin să specific că tocmai la copoi pontatul este o calitate excepțională și contrară firei lui, fiindcă el are un alt temperament ca prepelicarul; instinctul de a urmări cu pasiune vânatul oriunde dă de el și a-i lua urma, copoiul l-a moștenit dela strămoșii săi de sute și de mii de ani într'o măsură neslăbită, *pe când la prepelicar pontarea vânatului a devenit în decursul timpului un act reflex*. Pentru mine este neîndoios faptul — orice s'ar susține din partea contrarie — că această calitate de a pontă oricât de mult timp în fața vânatului, reprezintă dovada cea mai elocventă, că copoiul este susceptibil dresajului și că i-se poate deci infiltra o a doua natură. Eu am avut într'un timp pe când tatăl meu ținea cu arendă o moșie pe Ialomița, un copoi mare ardelenesc cu care *vânam la prepelițe*. La câmp, «Dudaș» nu se depărta de mine și deși nu pontă, totuși îmi indică perfect prezența vânatului, bătând din coadă și mirosind pe jos. Cu acest copoiu am împușcat primul

meu spurcaci, pe care l-a urmărit vreo 30 de metri pe picioare până ce l-a ridicat. La câmp e drept că se luă după iepuri vreo 100—200 metri (90% din prepelicării noștri fac la fel!), dar la pădure țineă cu persistentă urma vânatului. La câmp se învățase singur, luându-se la început după mine fără să-l văd, atunci când scăpă din lanț iar eu ieșeam pe teren cu prepelicării. Eu încercam de fiecare dată să-l gonesc acasă svârlind cu bolovani în el, dar nu eră chip ca să-l mai întorc și astfel eram silit să-l țin după mine. Trebuie să adaug însă, spre a mă desvinovăți, că pe timpul acela abia începusem vânătoarea și nu prea eram familiarizat nici cu dresajul corect al prepelicarilor; asta o spun, pentru a nu mă expune unor eventuale atacuri în această direcție.

În revista de Maiu a. c. d-l Ötvös spune: *Am nevoie de un specialist pentru vânat mare: limier, basset german, dar nu niște bestii, cari gonesc tot felul de vânat mare, și pe cari le numim exagerând: copoi!* — *Se vede și din aceasta că eu nu sunt vrăjmașul copoiului pur sânge, dar ași dori să dispară «acei briganzi ai pădurilor», cari de fapt sunt niște animale sălbatice și cari nu merită numele de copoi.*

Acî rămân nedumerit și mai întâi l-ași ruga pe d-l Ötvös să-mi precizeze, de ce câine vorbește d-sa în acel pasaj: de copoiul românesc *de rasă pură* sau de bastarzii acestuia? De corcitură nu cred, căci după mine aceste javre demne de tot disprețul nostru, nu intră în cadrul unui articol kynologic. În consecință nu rămân decât copoi *pur sânge*, cu cari vână și d-sa pe timpuri și pe cari i-a înlăturat, *cu tot sângele lor nobil* (așa cred cel puțin, că acele „bestii“ vor fi fost copoi de rasă bună, iar nu corcioman. Nu?). Deci care este opinia precisă a d-lui Ötvös asupra copoiului? Este d-sa și *pro* și *contra* lui?

Tot în același articol citesc, că tocmai acele rase de prepelicari, printre strămoșii cărora nu figurează copoiul, aporțează cu mai multă pasiune. Eu pot proba însă și contrariul: Dintre rasele engleze Gordonul este cel mai bun aporțeur, și mai posedă în afară de aceasta calitatea de a fi dârț față de răpitoare precum și de a urmări vânatul rănit; aceste calități însă, pe cari d-l Ötvös le declară — și cu drept cuvânt — de o importanță capitală pentru exercitarea *corectă* a vânătoarei, Gordonul le-a moștenit dela copoi. La fel și prepelicarul maghiar, favoritul D-lui Ötvös numără printre ascendenții săi pe copoi.

Un fapt care trebuie să-l menționez, este acela că d-sa nu cunoaște vânătoarea *corectă* cu copoiul. La noi această vânătoare este practică de mulți vânători de elită și chiar de diferiți inspecțori de vânătoare.

Dacă în articolul meu anterior propovăduiesc ideea, ca *să nu vânam în nici un caz cu copoiul pe teritorii de munte cu vânat nobil sau căprioare multe*, aceasta nu însemnează deloc că ași fi pronunțat verdictul de condamnare al copoiului, ci asta însemnează că am rezervat utilizarea acestui câine pentru regiunile de șes ale Țării, precum și pentru părțile muntoase unde nu se găsesc cerbi și căprioare multe. Dar vreau să fiu mai clar, pentru a fi bine înțeles și a nu mai da loc la confuzii pe viitor:

Noi știm, că vânatul nostru nobil se ține numai prin acele teritorii, unde domnește o liniște deplină. În consecință nu este posibilă o colonizare a cerbilor în multe din regiunile noastre de munte, și aceasta nu datorită unei rele voinți condamnabile, leneviei, nepriceperii sau lipsei de inițiativă a vânătorilor — căci ași vrea să-l văd pe acel *Nimrod*, pe care apariția regelui Carpaților pe teritoriul său, l-ar lăsa indiferent — ci explicația o găsim datorită fenomenelor unei complexități de împrejurări independente de voința vânătorului, ca: sate în apropiere și drept rezultată sgomot și circulație multă, exploatare forestiere, cariere de piatră, funiculare și linii de Decauville, conformația solului și a pădurii, lipsa de apă, etc. De răpitoare, câini, oi și braconieri nici nu vreau să pomenesc, fiind convins că cu multă stăruință, cheltuială și tenacitate aceste neajunsuri se pot elimina. De aceea nu pot împărtăși fără rezerve părerea d-lui Ötvös, care spune că datoria fiecărui vânător este să caute de a avea vânat nobil pe teritoriul său. Este dovedit faptul, că există anumite regiuni unde iepurii nu se pot prăsi, cu toată ocrotirea sistematică și paza severă impusă de proprietarul dreptului de vânătoare. Cu toate acestea bietul urechiat se adaptează foarte bine mediului în care trăește și nu reclamă nici pe departe o îngrijire atât de savantă ca cerbul. De ce părțile muntoase — chiar acolo unde nu se găsesc răpitoare multe — sunt sărace în iepuri, deși vânătorul din partea locului arareori strică un foc pe un urechiat?

În Germania se vânează cu copoiul în special pe acele teritorii unde vânatul este rar, căci acolo se știe foarte bine că este inutil să încerci o ocrotire intensivă în anumite regiuni improprie, rezultatul eventual fiind nesatisfăcător și în nici un raport cu eforturile depuse. Deci chestiunea se rezumă la *conștiința* vânătorului, care trebuie să știe unde poate întrebuiți câinele gonitor și unde nu. Pe teritoriile unde *condițiunile naturale* nu permit o *aclimatizare* a vânatului nobil și o înmulțire considerabilă a vânatului în general, putem vâna fără frică cu copoi, și la fel în regiunile de șes despre cari am relatat în primul meu articol.

Dacă copoi, cu cari a vânat d-l Ötvös la porci, goneau căprioare, vina o poartă în primul rând toți vânătorii la un loc, iar nu câinele, căci dacă ne ocupam din timp de *dresajul și selecționarea* lui, astăzi copoiul se găsea la un nivel mai înalt, iar d-l Ötvös n'ar fi avut prilejul să facă această neplăcută constatare.

Ajungând la posibilitatea importului în Țară a câinilor de cari avem nevoie, voi discuta de astădată mai pe larg acest punct. Incep prin a cită cazul d-lui R. Hönicke, preparatorul muzeului zoologic din București, care și-a adus anul trecut o cățea griffon din Germania, însărcinând cu transportul și introducerea ei în Țară, casa de expediție internațională, Schenker & Co. Transportul, taxele vamale și celelalte cheltueli s'au ridicat în bloc cam la lei 5000 (cinci mii). Dacă mai adăugăm pe lângă această sumă prețul câinelui loco chenil, apoi riscul ca animalul s'ar putea îmbolnăvi pe drum, sau riscul de a primi o javră sau un câine care nu se aclimatizează la noi, și adunând toate acestea la un loc, mă

întreb: Câți la sută dintre vânătorii noștri își pot permite luxul de a-și aduce un câine din afară?

Un prepelicar universal *bun* costă în Germania 500—800 mărci, adică între 20.000—30.000 lei, ba uneori și mai mult, variind după aptitudini, iar un prepelicar cu un bun dresaj de câmp costă dela 15.000 lei în sus. Un cățel prepelicar mic de 2 luni se vinde și el cu 50—100 mărci, adică între 2000—4000 lei; întreținerea lui, socotită numai cu 10 lei pe zi în medie până la un an, s'ar ridica la 3600 lei. Adăugând deranjul cauzat, eventuale vizite la medicul veterinar și medicamente, precum și riscul de a muri, de a nu avea miros sau de a nu corespunde exigențelor cerute, și în primul rând munca dresorului, toate acestea contribuie ca prețul unui câine *bun* să nu poată fi mic. Totuș există o mulțime de oameni aparținând clasei de mijloc, deci inteligenței, cari nu pot plăti nici chiar 10.000—15.000 lei pentru un câine...

Analizând mai departe articolul d-lui Ötvös, văd că d-sa trage concluzia, că pentru a înmulți vânatul mic nu avem atât nevoie de bani, cât de răbdare, stăpânire și pricepere. În ce privește starea de fapt din Ungaria și din provinciile alipite, poate că d-l Ötvös are dreptate, însă la noi în vechiul Regat o cultură de vânat nu se poate concepe decât cu însemnate sacrificii bănești, de sute de mii de lei. În primul rând trebuie instituită o pază serioasă formată din specialiști de ai vânătoarei, bine retribuiți și mai trebuiesc create remize, cari acum lipsesc vânatului, în urma expropriării agricole, când buruienile de pe câmpie au dispărut. În trecut fie zis, că un sistem practic de a da remize vânatului, fără prea multă bătaie de cap, constă în a sădi garduri vii pe răzoarele ce despărțesc loturile oamenilor. Vânatul trebuie hrănit pe timp de restriște și apărat de câini, oi, răpitoare și în special de braconieri, cari l-ar extermina până la ultimul exemplar, dacă teritoriul n'ar fi bine păzit. Dar toate acestea, împreună cu arenda și primele de acordat personalului de pază, necesită bani foarte, foarte mulți — cel puțin în primii ani. S'au făcut la noi mai multe încercări laudabile și în această direcție, dar toate au costat foarte multe parale, căci au trebuit să se ia lucru-

rile da capo, contingentul de vânat găsindu-se într-o stare de plâns.

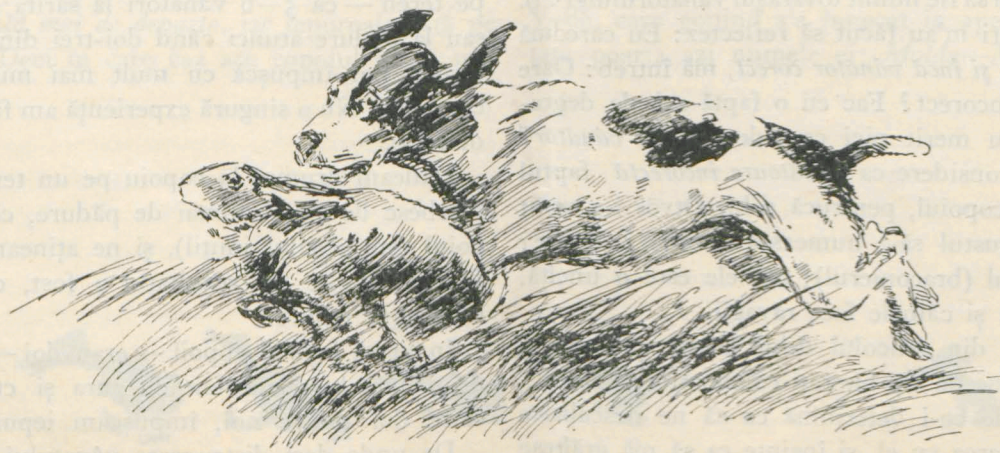
Și eu, ca și d-l Ötvös, prețuiesc în vânătoare poezia, dar și romantica, și eu cred că aceste două noțiuni pot fi bine împreunate de un vânător corect. Acel vânător cu dragoste pentru natură și pentru vietățile din mijlocul ei, acel vânător care cultivă în primul rând *etica vânătoarei* și pentru care împușcarea vânatului este numai un accesoriu al ei, ținta sa unică nefiind de a distruge creaturile ce sunt încredințate pazei sale, acel vânător trebuie să aibă inima larg deschisă și sufletul înțelegător pentru poezia naturii și a vânatului ce o populează. Acesta este vânătorul ideal, așa cum trebuie să fie și cum îmi închipuiesc că sunt cei mai mulți din tagma Sf. Hubertus (?!).

Pentru că sunt pe cale să termin articolul, ași dori să-mi rezum în câteva cuvinte și părerea asupra efectului ce-l exercită chefnitul copoiului asupra căprioarelor. Acțiunea refer la un articol din trecut, al amicului meu d-l Const. A. V. Popescu, în care scria următoarele: «K. E. Diesel, în renumita lui operă *«Erfahrungen aus dem Gebiet der Niederjagd»*, vorbind de o căprioară, amintește de un câine vagabond, care era spaima vânatului, deoarece **MÂNĂ MUT**. La apariția câinelui, căprioarele cutreerau îngrozite teritoriul, fiindcă nu se puteau orienta unde este inamicul și fugeau chiar atunci, când câinele era departe de ele». Prin urmare de aci reiese, că o astfel de bestie care mână vânatul mutește, neliniștește căprioarele mai mult decât cel mai «teribil» copoi.

Cu această ocazie îl invit pe amicul Popescu de a-și mai spune încă odată cuvântul, în mult agitata controversă a copoiului.

În sfârșit regret, că nu pot fi de aceeași părere cu d-l Ötvös în ce privește copoiul.

În altă ordine de idei, adresez un apel cald vânătorimii noastre conștiente de îndatoririle ei, ca să strângă rândurile și să lupte din răpuzeri pentru a topi noianul de prejudecăți de care unii vânători nu vor să se lipească, făcând loc luminii curate a adevărului, spre onoarea și binele tuturor ce ne închinăm în fața altarului Dianei!

„BESTIA NUMITĂ COPOI“

de Josif J. Petrescu

Domnului Ötvös Balázs

DEPARTE de mine și nici prin gând nu-mi trece, ca să contestez competența d-lui Ötvös Balázs, în ale creșterii câinilor de vânătoare (*prepelicari*), precum și cunoașterea lor pe rase; dar scriu rândurile de mai jos în urma prea exageratei desconsiderațiuni ce arată copoiului, precum și vânătorilor cari practică acest fel de vânătoare; căci în toate articolele scrise de d-sa, atacă cu ură pățimașă, și pe unul și pe alții, și cu ultima expresie a calificativelor, zicând:

«Copoiul nu e demn să fie numit câine de vânătoare». (R. V. No. 11 din Noemvrie 1925).

«Bestiile numite copoi». (R. V. No. 1, Ianuarie 1926).

«Bestia numită copoiu, ține urma vânatului rănit, și găsindu-l, primul său lucru e ca să-l mănânce». (R. V. No. 2, Februarie 1926).

Eu zic: Nu este așa! Nu toți copoii fac la fel! Unui copoiu bun și dresat așa cum trebuie, nu-i este permis să facă acest lucru! Dacă-l face, atunci nu este copoiu, ci o «bestie» și ca atare numai este câine de vânătoare.

Mai departe d-l Ötvös zice: «Când dăm drumul copoiului, adică atunci când îi dăm drumul să gonească, acest câine sălbatec (?!), nedresat ridică cel dintâiu iepure pe care îl găsește pe culcuș...».

«Iepuroaica nu se scoală, până ce câinele nu s'a apropiat de tot de ea; iepurele însă se scoală mai departe, atunci când observă câinele alergând.

«Dar deoarece copoiul caută cu nasul în jos, el nu vede iepurele sculat departe, așa că gonește cu o mică excepție numai iepuroaice.

«Iepuroaica ține cu stăruință la locul ei natal și nu se îndepărtează de acolo chiar dacă copoiul o gonește mult timp etc. etc.» (R. V. No. 3, Martie 1926, p. 46).

Iar în alte articole mai zice:

«... Nu e demn să fie numit tovarășul vânătorului» (?!).

Acestea adeseori m'au făcut să reflectez: Eu care mă consider vânător, și încă vânător corect, mă întreb: Oare sunt eu așa de incorect? Fac eu o faptă așa de degradatoare ca să nu merit nici considerația de vânător? Și merită să se considere ca vânătoare incorectă faptul că am vânat cu copoiul, pentru că d-lui Ötvös i-a venit într-o bună zi gustul să-l numească «bestie»? Bestie? E mai mult omul (braconierul); câinele este o uneltă. Dacă omul e rău și câinele face ravagii.

Am căutat tot din articolul d-lui Ötvös, precum și din articolele scrise de alți onorați colaboratori ai R. V., să deduc motivele ce-i determină ca să ne descalifice copoiul și vânătoarea cu el, și înainte ca să mă grăbesc

de a trimite un cartuș lui «Dudaș» sau «Braica», am cercetat timp de aproape doi ani, cu o meticulozitate fără seamăn, să constat și să controlez «de visu» toate acuzațiunile ce se aduc și se atribue prin diferite articole copoiului vânătoarei cu el.

M'am încredințat însă că nu prea are dreptate d-l Ötvös și că nu merită atâta desconsiderație acest fel de vânătoare, pentru motivele și constatările pe care le descriu mai jos:

Eu am un câine «prepelicar» pe care l-am primit la vârsta de 2 luni în anul 1920, prin fratele meu, dela d-l H. Bănescu din Pitești. Cu prea puțin dresaj, are o chetă excelentă, ia direcția indicată cu mâna, pontează, aporțează și nu ezită chiar iarna pe un ger aspru și cu vânt de a se arunca, singur fără a fi îndemnat, în apă ca să-mi aporțeze rațe, găște sau orice alt vânat ce-mi cade în apă; mi-a aporțat și o vidră rănită, precum și vulpile rănite sau moarte de pe ghiața Oltului; îmi aduce obiectul lăsat sau pierdut în urmă, dela 7—800 și peste 1000 metri, când îl trimit înapoi ca să caute «aportul»; face «down» la comandă și la semn. Eu îl găsesc foarte bun. Am împușcat foarte multe prepelițe, rațe, găște cu el, dar nu și vulpile, care prin natura terenurilor, abundă la noi, în desişuri de nepătruns și pe care cu otravă nu le-am putut împușcă, în favoarea vânatului util, ci numai cu bestia, numită copoiu.

La vânătoarea cu copoiul trebuie să alergăm, să cunoaștem obiceiurile vânatului și în special al vulpilor, să intrăm prin desişuri, mărăcinişuri, iar pe cărări înguste să știm și să putem trage la clipeală sigur în vulpea apărută; dar este drept, că nu putem face cu copoiul carnagii de 70—80—100 și 200 iepuri, ca la vânătoarea cu bătaiași.

Tot d-l Ötvös admite baseto-copoiul. Ori acesta nu mână el ca și copoiul? Dar dacă este copoiu, oricât de bun ar fi el, oricât de bine ar fi el de dresat, atunci chefnitura acestuia nu neliniștește vânatul?! Curios lucru!

Desfid pe orișicine și pot proba — nu cu vorbe, ci pe teren — că 5—6 vânători la sărita și cu prepelicari, sau la pădure atunci când doi-trei dintre ei fac pe bătaiași, pot împușcă cu mult mai mulți iepuri decât cu copoii. Nu o singură experiență am făcut eu în această direcție.

Dădeam drumul la copoiu pe un teren de vânătoare (vorbesc de sigur numai de pădure, căci la câmp copoiul este absolut inutil), și ne ațineam 5—6 vânători. Dar de multe ori rezultatul a fost, că nu împușcam un singur iepure.

În urmă legând copoii — erau doi — tot același teren de pădure luat la bătaie cu gura și cu ciocănituri de către doi dintre noi, împușcam iepuri berechet.

De unde deci distrugerea vânatului util prin «bestia

de copoiu»? De unde neliniștirea și gonirea de pe terenul de vânătoare a vânatului util, a iepurelui în special? Ori chiar d-l Ötvös zice:

«Iepurele deși gonit, se înapoiează din nou de unde a plecat».

Prin urmare? . . .

O altă experiență am făcut la un desiș accesibil pe care l-am bătut bine, punând pe doi dintre noi să facă pe bătaiași, căci țăraniii bătaiași nu prea intră prin desișuri. Dar cu tot scandalul infernal, rezultatul a fost zero. Cauza? Nu eră nici un iepure pe acel teren!

Imediat după aceea însă am băgat câinii la pădure.

După o așteptare de mai bine de 15 minute, a început chefnitul copoiilor, și după felul chefnitului imediat am și dedus că mână o vulpe. Goana dură peste 1/2 oră, dar «cumătra» nu voiă să se decidă a ieși la trecătorile unde eram postati cu toții; și când mi-am făcut loc, cu cuțitul de vânătoare, ca un metru pătrat în mijlocul desișului, pentru a putea trage cu pușca, am putut constata că «cumătra» treceă după câini, iar câinii goniau de zor înaintea ei pe urma ce ea știuse prin șiretenie să o încurce. Un foc bine plasat curmă pentru totdeauna vieța acestei hoțoaice.

La «Tibrașu», un zăvoiu prelung pe malul Dunării, fiind la vânătoare cu copoi, am împușcat trei vulpi în mai puțin de două ore. Una dintre acestea, dispărură rănită în desiș, iar eu o credeam pierdută; dar imediat după ce am tras focul, copoiul îi luă chefnind urma, iar mai târziu, judecând după schimbarea chefnitului, am înțeles că a încolțit-o și nu-i mai da răgaz să plece. Dând și eu fuga într'acolo, am încolțit-o și am împușcat-o.

Tot atunci, am găsit și o altă vulpe, lovită de un camarad vânător, dar căzută în desiș cam la aproape 300 metri de locul unde s'a tras în ea; vulpea aceasta o puturăm află fiind conduși tot de «bestia» de copoiu (limier?).

Tot cu acest copoiu am vânat în ostroavele Dunării la «Belina», patru porci sălbateci.

Cazuri din acestea ași putea număra mai multe, dar nu o fac pentru a nu ocupa prea mult spațiu.

Deci tot «bestie» rămâne un astfel de copoiu? . . .

Contrațic pe d-l Ötvös și în ce privește afirmația d-sale din R. V. No. 3, Martie 1926, p. 46, că la vânătoarea cu copoi se împușcă mai multe iepuroaice. Pentru aceasta nu mă bazez numai pe faptul că iepurii împușcați de subsemnatul dela copoiu, erau în majoritate masculi, ci pe însăș afirmația d-lui Ötvös, că iepurele sare, *se scoală mai de departe*, iar iepuroaica stă pe loc, «pe strat». Deci în care caz are copoiul șanse mai

mari: de a da de urma iepurelui, sau iepuroaicii, care stă pe loc? . . . N'are câinele o șansă mai mare să dea de urma iepurelui care a sărit și care a lăsat mirosul caracteristic pe unde a trecut, decât să dea deadreptul peste iepuroaica, care poate se află la 10—15 metri, pitulată după buturugă, tremurând de groază și așteptând trecerea copoiului?

Cum putem deci da un procent de 90% *iepuroaice*, din urechiații împușcați la copoiu? Eu mai lesne cred că aceste 90% se vor împușcă cu prepelicarul, căci iepuroaica stă pe culcuș și numai șmecherul de iepure sare dela 40 de metri.

Nu mai vorbesc de minciunile ce face iepurele în fața copoiului, cum încurcă urmele, etc. etc. De multe ori priveam fără să trag cum — deși copoiul goniă nu prea departe vreo vulpe sau vreun alt iepure, ascultă, își mișcă urechile, își făcă toaleta, se scutură, ba se ridică în două labe, ba mănă liniștit, fără să-i pese de chefniturile copoiului, care nu se găsiă nici la 70—80 metri de el.

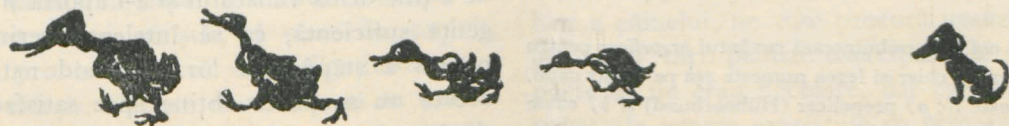
Grele și nedrepte atribute adresați d-le Ötvös, atât copoiului cât și vânătorului care vânează cu copoiul, când ziceți:

«Nu e nici o diferență între omul primitiv și vânătorul secolului nostru, armat cu arme de foc, care vânează cu copoiul!»

Eu v'ași da dreptate și ași zice: *Da! Aveți dreptate!* Dar unde? . . . La munte? Depinde! La vânatul nobil, da! Nu însă în general peste tot, cum ar fi la munte pe teritorii accidentate, cu vânat puțin și fără cerbi și căprioare multe, și nici la noi în zăvoaie cu desiș de nepătruns și pe deasupra și încurcat cu o vegetație abundentă și sălbatecă de rugărie de nepătruns, de unde nu poți scoate vulpea decât numai și numai cu copoiul.

Dealtfel nici o țară din Europa nu și-a abandonat copoi, ci din contra rasele de copoi se cultivă acolo cu multă plăcere.

Dar aceste țări au atâtea alte rasse de câini indigene create de ei, pe când noi avem doar copoiul nostru românesc, singurul câine de vânătoare indigen, rămas moștenire dela strămoșii noștri, cari l-au creat și cultivat din timpul năvălirilor mongole, ascunși în creierul munților unde trăiau zile grele de bejanie, ajutați de Dudaș, Braica, Neamțu sau Boboc, nume care s'au infiltrat de secole adânc în sufletul nostru tot cu aceeaș patimă și dragoste ca și Molda, copoaica lui Dragoș-Vodă, care gonind s'a înecat în apele râului ce ca și țara poartă azi numele ei: *Molda—Moldova!*

EDUCAȚIA ȘI DRESAJUL CÂINILOR DE ARET ÎN VEDEREA EXECUȚIUNILOR DE URMĂRIREA ȘI APORTAREA VÂNATULUI RĂNIT

de Ing. Andrei, Caransebeș

(U R M A R E)

MOTTO: Vânătorul are pururi un cuvânt de cinste dat,
Ca să cruțe și să aibe'n ocrotirea sa vânatul.
Căci făcând o vânătoare precum stă în lege sfatul
Premări-vom Creatorul prin fapturna ce-a creat.

(Dedicație autografa pusă de M. S. Regele
pe fotografia ce a dăruit-o Uniunei).

DRESAJUL

Am zis, că scopul dresajului este exploatarea calităților naturale ale câinelui pe seama vânătorului. Dresajul este deci un mijloc, cu ajutorul căruia putem face, ca un câine cu calități, să fie util. Fără a dresa un câine, adică fără a-l face, ca el să-și pună calitățile lui în serviciul nostru, el pentru noi este inutil. Intr'adevăr, ce ne folosește un câine cu calități, excepționale, dacă nu-l putem supune voinței noastre? Ce folos am avea de pe urma unui câine iute, rezistent și cu calitatea de a ține urma vânatului pe parcursuri lungi, atunci, când el în lipsa dresajului, ar prinde numai, dar nu ne-ar aduce, nu ne-ar aporță iepurele rănit, urmărit timp îndelungat și pe distanțe mari? Ori ce folos am avea dela un câine, care a moștenit calitatea de a aporță vânatul prins sau găsit mort și care în virtutea acestei calități a lui înăscută ia în gură iepurele sau vulpea, urmărită pe parcursuri lungi, dar care — în lipsa unui dresaj, care să-i impună voința noastră — lasă în cel dintâiu șanț sau în fața celui dintâiu obstacol vânatul ce trebuie să ne aporțeze, fiind acesta greu și neavând el simțul datoriei, care este un rezultat al dresajului. Nici aceea nu este admisibil, ca un câine trimis în urmărire vreunui vânat rănit să lase urma sângerândă a acestuia de dragul vreunui vânat sănătos, stârnit în timpul cât are misiunea să țină urma sângerândă și să aducă vânatul rănit. Așa fiind, fără dresaj câinele face ce vrea el, iar supus fiind unui dresaj, el lucrează conform felului cum aceasta pentru noi este util.

Înainte de a trece la descrierea dresajului propriu zis al câinilor de aret verloreapporteur, vreau să zic ceva despre dresaj în general și printr'o comparație, ce voi face între felul cum ne servesc câinii de aret prepelicali de o parte și câinii de aret de utilitate multiplă, (deci și verloreapporteur) de altă parte, vreau să arăt, că altfel se dresază prepelicalul și altfel câinele de aret verloreapporteur.

Ce cerem dela un câine de aret prepelical și în ce formă intervine dresajul în felul lui de a servi pe vânător?

Pointerul este prototipul câinelui de aret prepelical²⁾.

²⁾ În mod greșit la noi se întrebunțează cuvântul *prepelical* pentru câinii de aret în general și chiar și legea numește așa pe acești câini. Ori, câinele de aret poate fi: a) prepelical (Hühnerhund) și b) câine de aret de utilitate multiplă (Gebrauchshund).

Acesta caută în galop, la distanță mare în zig-zag în fața vânătorului și se oprește în aret când simte mirosul vânatului tupilat.

Totul, ceea ce el face pentru a căuta, a găsi și a areta vânatul, o face din instinctul, pe care îl are ca moștenire fixă, transmisă lui generații de-a rândul; pentru acest lucru nu trebuie mult dresaj, decât exercițiul numai. Dresajul intervine numai în momentul, când vânatul se ridică, adică atunci când el pentru câine devine vizibil.

În acest caz el trebuie să se abțină dela gonirea (alergarea) lui.

Pentru aporțarea vânatului ucis pe loc, iarăș nu trebuie mult dresaj; îndeosebi când n'avem mari pretențiuni mărginindu-se acest fel de execuțiune a câinelui la aporțarea de pasări.

Dealtfel cu un câine de vânat englez, se poate vâna fără ca el să fie dresat. Principalul lucru, ce vrem să obținem dela un prepelical prin dresaj este *abstinența* dela gonirea vânatului stârnit.

Să vedem acum ce cerem dela un câine de aret de utilitate multiplă, deci și verloreapporteur și în ce formă dresajul intervine în felul lui de a ne servi?

La fel, ca și pentru un prepelical specialist, și dela un câine de aret de utilitate multiplă, cerem execuțiunile specifice aceluia, deci pretindem și *abstinența* dela gonirea vânatului stârnit, dar mai cerem dela un asemenea câine și alte execuțiuni de fel contrar aceluia, care caracterizează pe prepelicalul specialist și în cazul execuțiilor de urmărire și aporțarea vânatului rănit, cerem ca să-l urmărească pe acesta nu «à vue», ci pe urmă și pe parcursuri lungi, înfruntând orice obstacol, ce-i stă în cale și să aducă dela distanțe mari vânatul prins, adică cerem dela el *activitate* și anume în cazuri date îi pretindem activitate ce trece peste limita pe care i-o asigură pasiunea, deci activitate care e neplăcută pentru el și pe care el nu o face, decât dacă el are *simțul datoriei* față de stăpân și convingerea, că el *trebuie să facă* ceea ce i se cere.

Așa fiind, vedem, că dela câinii de aret de utilitate multiplă cerem în cazuri date *abstinență* totală dela urmărire vânatului (execuțiuni de prepelical) iar în alte împrejurări (poate că chiar la câteva minute după execuțiunea dintâiu) din contra, avem pretențiunea, ca ei să urmărească pe parcursuri mari și timp îndelungat acelaș vânat (execuțiuni de verloreapporteur). Lucrul pare paradoxal, totuș este ușor realizabil cu câinii cari au moștenit atât calitatea de a areta, cât și pe aceea de a ține urma vânatului și a-l aporță și cari au și inteligență suficientă, ca să înțeleagă cerințele de diferită natură a stăpânului lor. În mod natural însă, lucrul acesta nu se poate obține spre satisfacția vânătorului, decât prin dresaj.

Diferența deci între felul dresajului ce se aplică prepelicarului de o parte și câinelui de aret de utilitate multiplă de altă parte, rezidă și faptul, că la prepelicar prin dresaj nu urmărim decât *abstinență*, deci subordonare caracterizată prin *neactivitate*, iar la un verlorencporteur din contra *activitate* și anume activitate ce trece peste limita pe care i-o asigură pasiunea și felul câinilor de aret de a fi puțin independenți, fără însă a neglija și cerințele vânătorului când acest câine este utilizat și ca prepelicar.

Ori abstinența, pe care o cerem dela un prepelicar pentru a nu gonî vânatul stârnit se obține ușor singur cu ajutorul exercițiului *down*, dar impunerea unei activități forțate, sau pretențiunea pe care o avem, ca tovarășul nostru de utilitate multiplă să execute — poate chiar într'un interval foarte scurt — lucruri de natură opusă, aceasta nu se poate obține decât aplicând câinelui un sistem de dresaj complet, care să convingă pe câine, că *el este obligat, ca în orice împrejurare și la orice distanță de stăpân să lucreze conform dorinței lui.*

Dau aci un exemplu. În luna Septemvrie căutam cu câinele nostru pe o câmpie întinsă acoperită în mare parte cu miriște înaltă, împetrișată ici-colo de câte o tablă de porumb. Câinele caută în zig-zag înaintea noastră la vreo 80—100 pași. Deodată își încetinește mersul, își întinde corpul, se oprește. Aret. Ne apropiem de câine. El pontează mereu. Trece înaintea. Un iepure sare. Câinele face «down». Doublé. Urechiatul semnaleză lovitura, pune urechile pe spate, o ia dealungul unui slog și intră în porumbiște. Ceeace câinele a făcut până acum este execuțiune de prepelicar.

«Apporte-verloren!» Tovarășul prinde urma, pune nasul la pământ, o ia întâiu încet, apoi tot mai repede pe urmă, dispăre și el în porumbiște.

Așteptăm puțin! De partea cealaltă a tablei cu porumb țâșnește iepurele rănit, croind-o spre o altă porumbiște. Câinele în urmă se apropie mereu de el. L-a văzut. Incepe goana. Cât p'aci să pună gura pe el. Dar iepurele a făcut un cot, câștigând câțiva metri. Din nou îl ajunge câinele. L-a prins și vine cu el în galop. Iepurele la raniță, câinele caută din nou. Aret, iepurele sare: «down», etc. Deci execuțiuni de natură contrarie în câteva minute.

Cazul pe care l-am arătat aci, este la ordinea zilei și este foarte caracteristic pentru câinii de aret de utilitate multiplă.

Un alt exemplu de altă natură, având scopul de a arăta rostul ce-l are *simțul datoriei*, ca rezultat direct al dresajului, la felul câinilor de aret de utilitate multiplă de a ne servi, este acesta:

Am rănit o vulpe, care a dispărut într'un desiș unde se găsește mult vânat și îndeosebi iepuri și fazani. Ce poate fi mai natural, decât faptul, că pus pe urma vulpei, câinele va da în desișul din chestiune nu numai de urmă proaspătă, dar va avea ocazia să stârnească și iepuri sau alt vânat. El însă, primind comanda de «apporte-verloren» trebuie să știe, că n'are de rezolvit, decât o singură problemă, și că are obligațiunea de a o aduce la bun sfârșit. Câinele n'are voie să se intereseze de altceva. Căprioare sărite, fazani sau iepuri stâr-

niți pot să treacă pe dinaintea lui, sau să traverseze urma sângerândă a vulpei, toate aceste lucruri pe el nu-l privesc.

Ori lucrul acesta nu-l va face, decât câinele, care are *simțul datoriei*, care în urma dresajului primit a înțeles puterea comenzii și deci știe ce însemnează *trebuie*. Simțul datoriei este o calitate, care într'o măsură oarecare se găsește în mod firesc în câinele de aret, dar care nu poate fi intensificat și exploatat de noi, decât numai prin dresaj.

Deci, din toate acestea rezultă — și este natural ca să fie așa — că *felul dresajului este în raport și cu numărul și varietatea execuțiilor ce se pretind câinelui.* Ținând însă seama, că în cele ce scriu aci nu mă refer decât la execuțiunile de verlorencporteur și apoi la urmă în legătură cu aceasta la execuțiunile de limier, pe cari câinele de aret de utilitate multiplă trebuie să le facă și cari după execuțiunile de verlorencporteur se obțin foarte ușor, nu voi descrie aci, decât exercițiile de dresaj, cari se referă strict la aceste execuțiuni.

Dresajul de bază:

Dresajul de bază are drept scop de a impune câinelui exerciții pur mecanice pentru a-l subordona nouă. Dresajul de bază se poate face într'un local închis (Zimmerdressur) sau în liber.

Exercițiile dresajului de bază nu le descriu aci, fiind ele generale atât pentru câinii de aret prepelicari, cât și pentru câinii de aret de utilitate multiplă și se găsesc descrise în tratatele de dresajul prepelicarilor. (La noi: Câinele de aret «prepelicarul» de G. C. Lecca, Iași; în limba maghiară: A vizsla tanitása de Ötvös Balázs), precum și în articolul «Down» de d-l Dr. C. G. Alexianu publicat în «Revista Vânătorilor» din anul 1922.

Metodele descrise în lucrările citate sunt bune pentru câinele de aret specialist prepelicar, precum și în general pentru orice câini de aret, chiar și de utilitate multiplă cu condiția, ca ele să fie completate pentru acești din urmă câini cu exercițiile de aport și celelalte exerciții ce voi descrie în prezenta lucrare.

Exercițiile de bază, la care va fi supus câinele nostru, sunt deci: purtarea câinelui la picior legat și liber (comanda: *la picior*), trimiterea câinelui dela picior înaintea (comanda: *liber*), chemarea câinelui la noi (comanda: *aci*), poziția așezarea pe vine (comanda: *șezi*), poziția down (comanda: *down*), poziția culcat (comanda: *stai jos*). Toate aceste exerciții sunt descrise în manualele citate. Executarea lor ajunge pentru prepelicar.

Pe câinele de aret destinat pentru a deveni și verlorencporteur îl vom învăța și la următoarele exerciții: târîrea (comanda: *înainte*) și aport (comanda: *apporte*).

Deci, după ce discipolul nostru a făcut întreaga serie de exerciții de dresaj de bază, în cameră și apoi în aer liber ori numai în liber, până în momentul, când urmează să i se facă în continuare dresajul necesar pentru un verlorencporteur, timp care coincide cu vârsta de 9—15 luni a câinelui, ne vom procura *unelte* (instrumentele) *de dresaj* cari pentru exercițiile de dresajul de bază poate că nu erau necesare, dar cari sunt absolut indispensabile pentru exercițiile ce urmează.

Referitor la vârsta, când se poate începe dresajul câinelui mai vreau să spun ceva. În general nu e bine să începem dresura câinelui înainte de vârsta de 9—12 luni, totuși exercițiile de dresaj de bază până la «apporte» se pot face cu câinele chiar și înainte de această vârstă, principalul fiind, ca exercițiile de aport să nu se impună câinelui înainte de a împlini el cel puțin 9 luni. Mai bine este ca aceste exerciții să urmeze numai dela vârsta de 1 an a câinelui. Câinele având vârsta mai mică decât limita aceasta inferioară, este fraged, copilăros și greu i se poate impune prin constrângere exercițiile de dresaj, fără ca el să nu se intimideze într'o măsură oarecare.

Am zis că dresajul câinelui la exercițiile de aport le facem *prin constrângere*. Nu vreau să utilizez termenul *par force* care nu acoperă întocmai noțiunea «prin constrângere». Acest fel de dresaj nu implică vreun tratament dur, cum multă lume crede. A dresa un câine prin constrângere nu înseamnă, că el trebuie neapărat bătut și că pentru acest fel de dresaj e absolut necesară vâna de bou sau vreo altă cravașă de piele strașnic împletită. Nu. Vom vedea mai la vale — cu toate că din parte-mi consider nu chiar cravașa, dar nuiua de salcie sau de alun, ca uneltă importantă pentru dresajul câinilor — că dresajul prin constrângere nu implică neapărat și bătaia sau chinuirea câinelui. *Principiul la acest fel de dresaj este de a aduce câinele la convingerea, că stăpânului său îi stau o mulțime de mijloace la dispoziție cu ajutorul cărora îl poate constrânge la executarea comenzii primite.* Tot ceea ce face, ca această metodă de dresaj să fie diferită de aceea utilizată de mulți partizani ai dresajului de bunăvoie, este faptul că nu ne jucăm cu câinele atunci când îl învățăm, ci *considerăm lecțiunile de dresaj ceva serios, ce trebuiesc făcute nu pentru că câinelui îi fac plăcere, ci pentru că așa voim noi.* Uneori n'avem nevoie de cravașă; la alt câine însă cravașa e necesară. Felul de dresaj prin constrângere este foarte important pentru câinii de aret de utilitate multiplă, pentru că felul după cum aceștia sunt educați și mai târziu utilizați la vânatoare, este de așa natură, că *numai cu un câine cu totul supus nouă și deci bine dresat se poate obține utilizarea lui multilaterală.* Să fim mai explicit: am educat câinele nostru de ex. după metoda lui Oberländer, adică l-am scos — după cum arătasem mai înainte — mereu la câmp pentru a-i da ocazie să gonească iepuri cât îi va place; în toamna anului următor introducem câinele la vânatoarea de potârnicii și mai târziu la iepuri. Abținerea câinelui dela gonirea vânatului stârnit (Hasenreinheit) este o condiție principală la o asemenea vânatoare.

Ori credeți d-voastră, că un câine, care luni dearândul a gonit iepurii după plac va satisface cu ușurință această condiție? Din contra, numai un dresor dibaciu și numai în urma unui dresaj «prin constrângere» aplicat cu conștiințiozitate poate determina abținerea unui câine educat în felul arătat de Oberländer, dela gonirea vânatului stârnit. Sau credeți d-voastră, că un alt câine, educat nu chiar după metoda lui Oberländer, ci cu ajutorul celorlalte ce am descris mai sus, deci «în sângele

și oasele» căruia n'a intrat încă cu atâta putere pasiunea «sălbatecă» — dacă vreți — de a gonii iepurii, și pe care deci cu mai multă ușurință îl puteți determina să facă «down» la apariția iepurelui stârnit, va mai face el «down», după ce el a avut ocazia să urmărească, să prindă și să aporțeze vreun iepure rănit? Nu. El trebuie din nou constrâns la aceasta, până el își va da seama, că n'are voie să urmărească nici un fel de vânat fără comandă.

După ce am făcut această abatere reviu la descrierea uneltelor necesare pentru dresajul câinelui în vederea execuțiilor de «apporte» și «verlorenapporte». Pentru acest scop avem nevoie de:

a) *Colierul de dresaj.* Acesta se va construi după modelul sgardele obișnuite din piele tare, având aplicat pe fața lui interioară cuie nichelate lungi de 10 mm. Orice curelar vil poate face. Acest colier este superior tuturor colierelor de dresaj și îndeosebi este mult mai bun, decât așa numitele coraluri, cari 1) rănesc mâinile dresorului, 2) alunecă pe gâtul câinelui spre cap fără a avea efectul necesar și 3) rănesc urechile câinelui. Colierul nostru — construit după indicațiunile lui Oberländer — dă posibilitate dresorului, ca să pedepsească cu el câinele printr'o simplă și ușoară tragere.

b) *Sfoara de dresaj* făcută din sfoară de in, cânepă sau dintr'o curea lungă de 2 m. având la un capăt o carabină.

c) *Capra de aport*, sistem Oberländer, putându-se îngreuna dela ½ kgr. până la 6—9 kgr. cu ajutorul unor plăci de metal. Capra de aport constă dintr'o tije de fier îmbrăcată în lemn, având la ambele capete introduse plăci de lemn, cu un diametru de 8—10 cm., cari pot fi înlocuite cu plăci de metal de aceeași mărime.

Cu ajutorul acestei capre de aport, câinele poate fi obișnuit treptat — fără a observa — la aportarea de obiecte grele, dezvoltându-se musculatura gâtului potrivit acestui scop. Avantagiile caprei de aport rezidă în faptul, că — afară de acela de mai sus, — discipolul se obișnuiește să țină aportul de mijloc, fiind greutatea ce se aplică pe capră egal repartizată de două părți. Câinele care a învățat aportul cu o asemenea capră nu va lua iepurele de gât și nici de picioare, ci-l va lua de mijloc, adică de unde este mai bine și mai ușor.

Această capră de aport se poate comanda dela maestrul Toma Fincz din Caransebeș, care îl construiește după indicațiunile mele.

d) *Iepurele împăiat și*

e) *Vulpea împăiată*, confecționate din blănuți de vânat uscate, îmbrăcate peste perne umplute bine cu paie. Ele vor fi făcute așa fel, ca după ce câinele s'a obișnuit să le ia și să le țină în gură, ele să poată fi în greutatea până la greutatea unui iepure, respectiv a unei vulpe, prin introducerea de pietre în interiorul pernei.

f) *Apoi lesa.*

Având aceste unelte la îndemână începem cu exercițiile de dresaj necesare câinelui în vederea execuțiilor multilaterale ce urmărim. Câinele nostru face «down» spre mulțumirea noastră indiferent dacă stă aproape de noi, sau i se dă această comandă când el se

găsește mai departe. Il punem deci la «down». Natural, colierul de dresaj la gât și sfoara legată de el cu ajutorul carabinei. Capătul celălalt al sfoarei de dresaj se găsește în mâna stângă a noastră. În dreapta ținem o cravașă rigidă sau o nuiă de salcie ori de alun.

Ii zicem: 'nainte! El n'a auzit însă până atunci comanda aceasta nici nu va asculta. Repetăm dar comanda și tragem în același timp puțin de sfoară. Cuietele colierului, ce intră prin aceasta în acțiune, îl vor determina ca el să se ridice. Imediat zicem «down», apoi iarăși «nainte», trăgând nițel de sfoară. Câinele va încerca să se ridice din nou, întindem însă mâna dreaptă cu nuiua deasupra lui și în momentul când vrea să se scoale îl atingem puțin pe spate zicând din nou «down». Fiind pus câinele între nuiă și colier nu va ști ce să facă, noi însă zicem mereu «nainte» și tragem de sfoară. Acuș el va porni înainte târându-se pe burtă după noi. Atunci zicem «bine», «așa» și-l mângâem puțin. Acest exercițiu se va repeta zilnic. La început pe distanțe scurte, apoi tot mai mult lungim această distanță și câinele se va obișnui să se târască pe burtă fără întrerupere 10 sau chiar și mai multe minute.

După ce câinele face spre mulțumirea noastră acest exercițiu, adică el se târăște venind către noi, continuăm acest exercițiu, respectiv îl complicăm așa fel, că determinăm pe elevul nostru ca el să se târască depărtându-se de noi. Pentru acest scop fixăm o verigă într'un prag de ușă sau în partea de jos a vreunui stâlp de gard prin care trecem o sfoară lungă de 10 metri. Un capăt al sfoarei e legat de colierul câinelui și celălalt capăt îl ținem noi în mână. Câinele face «down» stând cu partea posterioară spre noi, adică având capul spre veriga de mai sus. Zicem «nainte» și în același timp tragem de sfoară. Câinele se va îndepărta mereu de noi; vom da însă imediat comanda, «down» când el ar avea intențiunea să se ridice.

Făcând aceste exerciții în felul acesta vom obține, că discipolul nostru se va târî la simpla comandă a noastră și se va apropia sau se va îndepărta târându-se după cum poziția lui inițială de «down» a fost cu capul spre noi sau cu capul înainte.

Ce rost are acest exercițiu de dresaj?

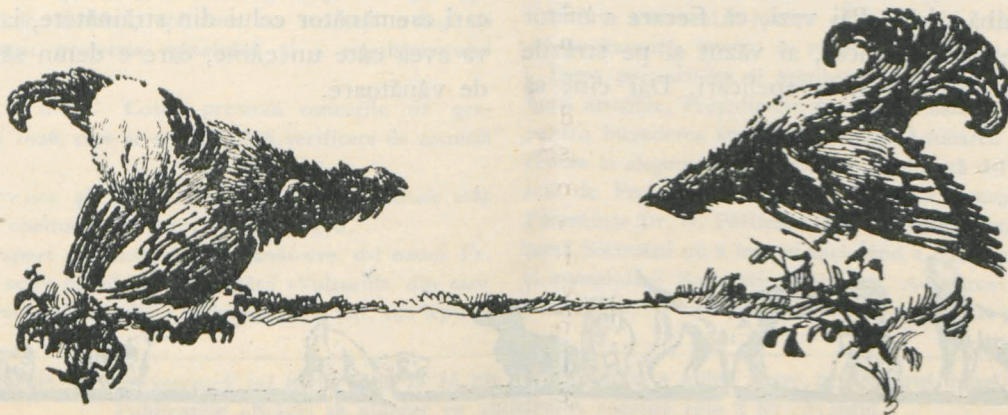
Exercițiul «înainte» are rost din două puncte de vedere. El este un exercițiu ce se aplică câinelui drept pedeapsă pentru greșeli comise și este un mijloc foarte

eficace în mâna dresorului cu ajutorul căruia putem calma un câine prea pasionat, sau zăpăcit chiar, care în urma pasiunii își pierde capul și în loc să urmărească cu atențiune urma sângerândă a vânatului rănit, aleargă nebunește neputându-și stăpâni pasiunea prea pronunțată. Cu ajutorul acestui exercițiu putem face, ca acești câini să urmărească conștiincios, cu calcul și sigur urma pe care sunt puși.

Afară de aceste lucruri la cari ne servește exercițiul din chestiune el este un mijloc eficace în mâna vânătorului atunci când vrem să obținem abstenența câinelui dela gonirea vânatului stârnit cu ocazia execuțiilor de prepelicar. Ori de câte ori câinele s'a luat după un iepure stârnit facem cu el acest exercițiu. La început acesta nu va dura decât câteva minute, dar mai târziu și anume după fiecare goană nepermisă lui, extindem durata exercițiului «înainte» (natural cu câinele legat) până la $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ sau chiar și o oră întreagă. Efectul este extraordinar. Indiferent de pasiunea cu care un câine a gonit până atunci iepurii el va putea fi desobișnuit cu acest exercițiu în timp de câteva săptămâni și el se va gândi cu groază la promenadele pe care le-a făcut pe arături târându-se pe pământ ceasuri întregi. Avantajul deosebit pe care îl prezintă metoda aceasta este și împrejurarea că elevul nu va deveni niciodată timid, pentru că nu-l batem deci nu facem decât exercițiu cu el, păstrându-ne un calm ca de ghiață.

Trecem acum la exercițiile de aport. Câinele cu colierul de dresaj la gât și cu sfoara legată de el șade în fața noastră. Trecem în parte adreaptă a lui, ținând în mâna dreaptă a noastră capra de aport, neavând pe ea nici o greutate (fiind deci plăcile de fier înlocuite cu plăci de lemn). Cu mâna stângă prindem maxilarul superior al câinelui și cu degetele apăsăm puțin buzele superioare pe dinții maxilarului superior. În același timp pronunțăm comanda «apporte». Sub influența presiunii ce exercităm cu degetele mâinei stângi asupra buzelor, câinele va deschide gura chiar fără să vrea. În gura astfel deschisă introducem capra de aport. (Cine n'are capră poate să utilizeze o tije, un cilindru gros de 5—6 cm. și lung de 16—20 cm.; această uneltă e bună pentru exercițiile dela început, mai târziu e necesar însă să ne facem rost de o capră de aport).

(Va urma)

SCRISOARE DESCHISĂ AMATORILOR DE CÂINI DIN BUCUREȘTI

Ötvös Balázs
Szádrákos, Ungaria

Iubiții mei tovarăși de vânătoare!

UPĂ un interval de 26 ani am revăzut Regatul și Capitala sa. Când l-am părăsit, eram încă copil, nici prin gând nu-mi trecea atunci, că mă voi întoarce ca vânător profesionist, ca fanatic amator de câini de vânătoare, și plimbându-mă pe străzile Capitalei voiu privi cu mai

mare interes câinii conduși la curea de frumoase române și neromâne.

Am văzut mulți câini în Capitală, și printre aceștia, — ce mă interesează în primul rând — am văzut și mulți prepelicari, mai mulți, decât credeam, că voiu vedea în Capitala unei țări, unde s'au creat cele mai bune legi de vânătoare, dar unde protecția câinilor de vânătoare se vede numai tipărită în Statutele Uniunii Vânătorilor, dar fără speranță, că vom vedea aceste frumoase principii cândva realizate.

M'am întâlnit la o vânătoare de becaține cu mai mulți vânători. Fiecare avea câte un prepelicar și printre aceștia am văzut și prepelicari pur sânge și cu destul de bun dresaj. (Pe când noi, câțiva vânători bucureșteni, — căci eu ca străin, bineînțeles, vânăm fără armă conducând un prepelicar importat din Germania, pe care l-am adus unui bun prieten și fanatic amator de câini de vânătoare — vânăm la becaține, nu departe de noi, vreo șapte vânători făceau bătaie într'o pădure la sitari. Mă durea inima, văzând un teritoriu atât de prielnic vânatului, părăsit de acesta și tocmai în timpul fătutului (iepuri), cuibăritului (potărnică), se făcea bătaie, ca în urmă să nu se împuște nici un sitar!).

Vorbeam cu un vânător român:

«Iată, d-le S., văd pe la d-voastră mulți vânători, mulți prepelicari, cu cari vă veți putea prezenta la expoziție, la concurs de prepelicari; de ce nu aranjați o expoziție în Capitală, un concurs în apropierea Capitalei? Oare vânătorul român n'are simț, n'are interes pentru așa ceva?»

«Cum să nu aibă, d-le! Păi vezi, că fiecare vânător iese la vânătoare cu prepelicar, ai văzut și pe străzile Capitalei și prin curți, mulți prepelicari. Dar cine să

aranjeze o expoziție, un concurs de câini? Fă d-ta o dezbateră în Revistă și ne vom alătura și noi la această mișcare. Sigur, că vom reuși!»

Am aflat că și d-nii cari fac parte din biuroul Uniunii au prepelicari pur sânge; am văzut la o d-nă vânătoare, prepelicari și limieri pur sânge; am auzit că sunt și mai mulți câini de vânătoare pur sânge în Capitală și în împrejurimi, decât am văzut eu.

Vă întreb, vânători bucureșteni și din provincie, oare sunteți așa de egoiști și nu aveți inimă pentru o chestiune publică, nu voiți să cunoașteți că prăsirea prepelicarilor pur sânge, e un bine comun, un bine național? N'ar fi mai bine pentru voi toți, să nu fiți nevoiți a importa câini din străinătate (câinele adus de mine, l-a costat pe prietenul meu 42.000 de lei), ci veți avea în țară un material selectat, din care ați putea aproviziona pe fiecare amator de prepelicari cu câte un prepelicar pur sânge crescut și dresat în țară?!

Dați-vă mâna, vânători din vechiul Regat, nu vă lăsați întrecuți de vânătorii ardeleni, cari cu cultura lor de «dincolo de Carpați» au înființat o Reuniune de prăsitori de câini, au aranjat deja două expoziții și trei concursuri! Ceeace au putut face ardelenii, ar putea-o face mult mai ușor vânătorii din Regatul vechiu.

Este oare imposibil să aranjați și voi o expoziție în Capitala țării? Un concurs de prepelicari în apropierea Capitalei? Chiar dacă nu se vor prezenta la expoziție, la concurs mai mult decât 8—10 prepelicari (câți prepelicari sunt în Capitală?), dar totuș puteți face primul pas, veți delătura greutățile începutului, veți găsi de sigur și oameni, cari la început vor râde de voi, dar pe urmă se vor converti și ei.

Întreb «Uniunea Generală a Vânătorilor», la ce a mai introdus în statutele ei și articolul 2, despre câini? Oare Uniunea și-a îndeplinit datoria cu tipărirea acestui articol fără a intra în activitate?

Eu cred, că ar fi ușor de tot să se aranjeze chiar în toamna acestui an o expoziție și un concurs în București.

După primul concurs va urma al doilea ș. a. m. d. și în câțiva ani România va avea un material de prepelicari asemănător celui din străinătate, iar fiecare vânător va avea câte un câine, care e demn să fie numit câine de vânătoare.

COMUNICĂRI ȘI PUBLICAȚIUNI

ACTIVITATEA SOCIETĂȚII DE VÂNĂTOARE «VULTURUL»
din Sfântul Gheorghe, județul Trei-Scaune

de EUGEN SIBIIANU
Președ. soc. de vânatoare «Vulturul»
din Sft. Gheorghe jud. Trei-Scaune.

Deodată cu punerea în aplicare a legii și regulamentului pentru protecția vânatului s'a luat inițiativa de a se pune bază Societății de vânatoare «Vulturul» cu scopul de a se reglementa, controla și da directive pentru protecția vânatului.

Deși urmăream cele mai nobile sentimente ca vechi și corecți vânători, până ca să putem ajunge la teritoriile pe care voiam să le arendăm și amenajăm scopului determinat prin lege, a trebuit să recurgem la toate protecțiile posibile, pentru a fi înțeleși și a ne constitui.

Trecând peste orice intrigi și piedeci, conduși de adevărate principii preconizate de legea și regulamentul pentru protecția vânatului, conduși fiind și de instinctul de a putea contribui la timp pentru a pune începutul unei directive sănătoase pentru ocrotirea vânatului, Societatea «Vulturul» a căutat ca să consolideze și să dea o directivă sănătoasă membrilor săi, prin explicarea legii și a regulamentului său.

Pe lângă toate greutățile întâmpinate în organizarea și educarea membrilor Societății și pentru păstrarea echilibrului față de acei străini, cari căutau să ne îngreuneze situația, am continuat pe calea organizării și am ajuns să putem ține a treia Adunare generală în ziua de 5 Ianuarie a. c., în prezența aproape a tuturor membrilor noștri.

Președintele deschizând ședința, constată cu multă satisfacție că la această ocazie s'au prezentat aproape toți membrii, din cece reiese că Societatea «Vulturul» progresează pe calea indicată dela început; iar membrii săi sunt conduși și pătrunși de interesul ca Societatea să progreseze și să devină un factor și social, compusă și condusă de elemente de ordine și educație vânătorească.

Aplicând cu strictețe dispozițiunea legii și regulamentului pentru protecția vânatului, precum și regulamentul Societății «Vulturul» — căci rar s'a întâmplat cazul ca Inspectorul județean să comunice dispozițiunile Ministerului — am căutat să luăm toate măsurile legale pentru ocrotirea vânatului util, pentru aplicarea de pedepse și chiar excluderea acelor membri din Societate, cari nu au respectat legea și regulamentul. Am căutat să facem restricțiuni, pe care le-am aflat de mai bune și mai potrivite terenurilor noastre, pentru a proteja și îmmulți vânatul.

Rezultatul a fost, că pe acele terenuri unde mai înainte membri Societății nu aflau nimic de vânat, au avut și am ajuns să fie vânat în abundență nu numai pe terenurile Societății noastre, dar chiar și pe terenurile Societății vecine, puțin îngrijite.

Urmează raportul secretarului, d-l T. Balea, din care reiese tendința de înțelegere dintre membri și progres pentru protejarea vânatului. Raportează că în cursul anului 1926 s'au ținut cinci ședințe ordinare și o Adunare generală extraordinară, în care s'au discutat chestiuni de ordin administrativ. S'au luat dispozițiuni pentru ocrotirea vânatului, de arendări de terenuri, de majorarea taxelor de membri, înscrierea Societății ca membră a Uniunii; primirea, pedepsirea și excluderea de membri, aplicarea cu strictețe a legii și regulamentului pentru protecția vânatului și a regulamentului Societății.

Cassierul Societății, d-l C. Costa, prezintă conturile de gestiune pe anii 1925 și 1926, care se aprobă fiind verificate de comisia de censored.

Se prezintă deasemenea și bugetul pe 1927, care se încheie atât la venituri cât și la cheltueli, cu suma de lei 32.376.

Urmează amplul raport al maestrului de vânatoare, d-l maior Fr. Ciordaciciu, cel mai activ membru al Societății «Vulturul», din care se constată, că în cursul anului 1926 s'au împușcat: 1 țap, 190 iepuri,

21 rațe sălbatice, 65 sitari, 1 lup, 4 mistreți, 25 vulpi, 5 pisici sălbatice, 23 pisici vagabonde, 3 viezuri, 48 câini vagabonzi și 122 păsări răpitoare.

Din datele de mai sus reiese incontestabil progresul Societății «Vulturul» în cece privește îmmulțirea vânatului util și stărpirea celui răpitor, în comparație cu rezultatul avut în anii trecuți, când teritoriile au fost luate dela particulari lipsiți de orice educație vânătorească, de puterea de execuție și de simțul de ocrotire al vânatului. Se remarcă cu bucurie în special, spune d-l maior Ciordaciciu, cazul teritoriului Arcuș, unde în 1926 cu ocaziunea aranjării unei vânători cu gonaci, s'au împușcat 29 iepuri și au mai rămas mulți pentru prăsirea și îmmulțirea contingentului necesar, pe câtă vreme mai înainte vânatul eră cu totul stărpit.

1. Rezultatul se datorește următoarelor măsuri luate de direcțiune față de membrii săi:

a) Intrebuițarea copoilor la vânatoare și oprirea completă în unele părți ale teritoriilor, de a vâna cu copoi;

b) Oprirea vânătorei singuratică în unele părți de teritorii, în scopul ocrotirii vânatului;

c) Organizarea vânătorelor comune, numai sub controlul maestrului de vânatoare sau a membrilor din direcțiune, sub stricta respectare a restricțiunilor impuse de direcțiune, pentru ocrotirea și îmmulțirea vânatului.

2. Contingentarea vânatului pentru împușcat în limita vânatului existent.

3. Curățirea sistematică a vizuinelor de vânatul răpitor, introducând intrebuițarea bazeștilor specializați numai pentru acest vânat.

4. Respectarea și controlarea teritoriilor de refugiu.

5. Spiritul nobil pe care direcțiunea a reușit să-l introducă între membrii săi, în cece privește felul cum trebuie să fie înțeles și interpretat sportul vânătorei, îndepărtându-i dela obiceiurile rele.

6. Organizarea controlului paznicilor de teritorii, prin obligațiunea impusă membrilor, de a inspecta teritoriile și activitatea membrilor externi și acea a paznicilor.

7. Examinarea prepelicarilor și câinilor pentru mistreț, precum și excluderea intrebuițării lor, dacă nu corespund chemării.

8. Amendarea unor membri, cari nu îndeplinesc condițiunile cerute de regulament, pentru cazul că nu stăpesc cel puțin numărul prescris de vânat răpitor.

Ca urmare la acestea pentru anul 1927 propunem:

1. Intensificarea activității pentru îmmulțirea vânatului util pe teritoriile Societății și cruțarea urșilor.

2. A se interveni, ca teritoriile vecine să rezerve porțiunile de refugiu și acele să fie hotarnice cu ale Societății noastre.

3. A se cere membrilor Societății ca pe viitor să semnaleze locul unde au dat de vânat mare, urși, cerbi, mistreți, etc., să raporteze vânatul împușcat pe teritorii, pentru a putea cunoaște progresele fiecărui teritoriu în parte și a prezenta semnele animalelor răpitoare și vagabonde stărpite.

4. A ruga pe d-l Inspector de vânatoare, ca să nu mai libereze membrilor Societății permise pentru câini, fără avizul Societății și a comisiei constituite pentru acest scop.

5. A se interveni la justiție ca să se judece cât mai urgent cazurile de contravenții, pentru ca astfel să se cunoască cei vinovați.

După pertractarea și aprobarea rapoartelor amintite în cea mai bună armonie, Președintele anunță demisia comitetului, mulțumind pentru încrederea acordată și roagă Adunarea generală, ca să procedeze la alegerea noului comitet. Totodată d-l E. Sibiiianu, în calitate de Președinte substitut, aduce la cunoștință demisia d-lui Președinte Dr. G. Pălticeanu, care nu este prezent și care dela înființarea Societății nu a încetat nici când a lucra în interesul progresării și consolidării Societății «Vulturul». Adunarea generală ia la cunoștință demisia comitetului și aduce mulțumiri pentru munca depusă

întregului comitet și delegă totodată pe d-nii T. Balea, I. Poșca, V. Gaboș și Fodor ca să facă propunerile pentru candidarea noului comitet. După scurtă deliberare se propune să fie ales următorul comitet:

Președinte: Eugen Sibiiianu; vice-președinte: E. Zehan, inginer silvic; maestru de vânătoare: maior Fr. Ciordacici; secretar: T. Balea; cassier: C. Costa. Membrii în comitet, d-nii: Dr. G. Păltineanu, Dr. N. Crăciun, I. Poșca și Al. Fodor.

Adunarea generală ținând cont de dispozițiunile art. 13 din statutele Societății, alegerea se face prin votare secretă și alege cu majoritatea absolută, întreg comitetul propus.

Președintele E. Sibiiianu mulțumește Adunării generale pentru alegere și promite și în numele membrilor aleși, că vor lucra și pe mai departe cu acelaș interes și dragoste la progresarea și ridicarea Societății «Vulturul».

Ca puncte finale s'au luat dispozițiuni, ca Societatea să arendeze și alte teritorii de vânat, de a se constituie la Arcuș o casă de recreare pentru vânători, de a se închiria un local pentru Societate în care se va aduna și trofee și obiecte dela vânători, pentru a se face începutul unui muzeu județean și pentru a se lua măsuri la angajarea unui paznic de vânat, ieșit din școala «Dr. G. Nedici».

~ ~ ~

Administrația Revistei roagă pe colaboratorii săi să nu neglijeze de a ne trimite — cu sau fără articole, ori de câte ori au ocazia — și fotografiile vânătoarești interesante, acestea contribuind foarte mult la agrementarea și documentarea Revistei.

~ ~ ~

SOCIETATEA DE DARE LA SEMN „BUCUREȘTI“

Strada Carol Davila, 9

REZULTATUL TRAGERILOR DE ANIVERSARE

din 21 și 22 Maiu 1927

Trageri nelimitate (concurrentă)

Carabina 22 mm. tragere redusă, dist. 50 m.

I. D-1 Căpitan Traian G. Ursu	49 puncte
II. » Scarlat Georgescu	48 »
III. » Locot.-Colonel Gh. Ignătescu	45 »

Tragerea cu pistolul, 50 m

I. D-1 Căpitan Traian G. Ursu	93 puncte
II. » Locotent Caloinescu Gh.	92 »
III. » Scarlat Georgescu	82 »

Tragerea limitată

Arma md. 1893, dist. 175 m

I. D-1 Scarlat Georgescu	16 puncte
II. » General G. Manu	9 »
III. » Emil Braun	5 »

Carabina 22 mm. tragere redusă, 50 m.

I. D-1 Scarlat Georgescu	47 puncte
II. » Fernand Juillard	46 »
III. » Emil Braun	42 »

Tragerea cu pistolul, 25 m.

I. D-1 A. Gonzenbach	83 puncte
II. » Emil Braun	59 »
III. » Mircea Locusteanu	54 »

Cibla militară, dist. 175 m.

I. D-1 Căpitan Traian G. Ursu	36 puncte
II. » Căpitan Emil Neiciulescu	28 »
III. » Locot.-Colonel Gh. Ignătescu	19 »

Cibla copiilor, carab. Flobert, 25 m.

I. D-1 Mircea Florescu	91 puncte
II. » Andrei Costin	89 »
III. » Dumitru Sturdza	78 »

REZULTATUL TRAGERILOR LA PORUMBEI

26 Maiu 1927, ora 10 a. m.

Premiul Alex. Scanavy (o cupă)

I. D-1 Inginer Mărăscu	cu 6/6 porumbei
II. » N. Al. Lahovary	» 5/6 »
III. » G. Plagino și T. Juvara	» 2/3 »

26 Maiu 1927, ora 4 p. m.

Premiul N. Al. Lahovary (o armă de vânătoare)

I. D-1 I. Chiriacescu	cu 8/8 porumbei
II. » Louis Noel	» 7/8 »
III. » T. Juvara	» 3/4 »

27 Maiu 1927, ora 16 a. m.

Premiul George Negroponte (o pereche cupe)

I. D-1 George Plagino	cu 9/9 porumbei
II. » N. Al. Lahovary	» 8/9 »
III. » N. Săulescu	» 7/8 »

27 Maiu 1927, ora 4 p. m.

Premiul George Plagino (o armă de vânătoare)

I. D-1 Dr. Dan Berceanu	cu 9/10 porumbei
II. » N. Al. Lahovary	» 8/10 »
III. » I. Chiriacescu	» 6/7 »

27 Maiu 1927, după amiază

Premiul Soc. Naț. pentru îmbunătățirea rasei cailor

S. N. I. C. (10.000 lei)

I. D-1 George Plagino	cu 7/7 porumbei
II. » George Lakeman	» 7/7 »
III. » Ștefan Șendrea	» 6/7 »

28 Maiu 1927, ora 10 a. m.

*Premiul oferit de M. S. Regele Ferdinand
Campionatul Național (cupa Challenge)*

I. D-1 George Plagino	23/25 porumbei
II. » I. Chiriacescu	21/25 »
III. » C. Caragea și N. Al. Lahovary	19/25 porumbei

29 Maiu 1927, ora 10 a. m.

Premiul C. Cavura (o jardiniară)

I. D-1 I. Chiriacescu	cu 9/9 porumbei	} exaequo
II. » N. Al. Lahovary	» 8/9 »	
III. » G. Lakeman	» 8/9 »	

29 Maiu 1927, ora 11 a. m.

Premiul Ștefan Șendrea

I. D-1 G. Plagino	cu 4/4 porumbei
II. » C. Caragea	» 3/4 »
III. » N. Săulescu	» 2/3 »

29 Maiu 1927, ora 16 p. m.

Premiul G. Lakeman (un ceasornic)

I. D-1 C. Caragea	
II. » N. Săulescu	

~ ~ ~

DARE DE SEAMĂ DESPRE EXPOZIȚIA DE CĂINI

(afară de prepelicari)

din Cluj dela 31 Octomvrie 1926

CĂINI DE OI GERMANI denumiți impropriu «CĂINI LUPI»
(arbitrați de locot. Vladovici Alexandru-Arad)

Căini: No. curent 62. «Gerö», proprietar: I. Meseșan-Cluj. Câine debil, cu picioare lungi, slab încheiate, cu labele mari. Picioarele dinapoi slabe. Capul destul de bun, urechile nu și le ține însă în sus. Coadă încârligată. Părul bun.

64. «Codru», proprietar: Meseșan Liviu-Cluj. Statură mică, destul de vioiu, cap și urechi bune, părul bun. Coadă scurtă, partea posterioară foarte slabă. Se poate, că din cauza boalei din care — spune stăpânul său — că tocmai s'ar fi ridicat, se prezintă atât de slab. — *Indestulitor.*

60. «Nero», proprietar: Dr. Sandor-Cluj. Câine mare, prezentabil, cu front bun. Capul nițel mare și scurt, urechile foarte bune, picioarele dinapoi destul de bune. — *Premiul II.*

Cățele: arbitrate de Ciaclani Tiberiu-Cluj.

63. «Flox», proprietar: Dr. Hoffmann-Cluj. Cățea slabă, de statură mică, cu pieptul strâmt, labe de iepure, cap destul de bun, dar cu urechi nesigure. La picioarele dinapoi «ghiară de vultur» din cauza căroră stă ca vaca. Coadă încârligată. — *Calificarea:* Indestulitor.

«Lya II», proprietar: Alexandru Vladovici-Arad. Cățea prezentabilă, ce trădează multă nobleță, oase slabe. Cap bun, urechi bune, front bun; în prezent își schimbă părul. — *Calificarea:* Premiul I și premiu de onoare.

«Fixi von Altenburg», Arad. Cățea mare, greoaie, cu aspect obosit. În raport cu corpul ei, ar putea fi mai lată; dealtminteri bună. — *Calificarea:* Premiul II A. Aci trebuie să observ, că Fixi își datorează acest premiu numai pedigree-ului său, căci nu puteam să-i pun înaintea ei având pedigree, câinele următor ce n'are pedigree.

43. «Ritta», proprietar: Locot. Damian-Tișoara. Deși eram decis a nu arbitra câini de oi germani fără pedigree, — cu Ritta a trebuit să fac excepție. Mai întâiu pentru aspectul și pe urmă pentru dresajul ei. Cățea cu oasele nițel slabe, ce trădează multă nobleță și temperament, craniu nițel lat, dar cu urechi excelente. Picioarele și aspectul general foarte bun. În lipsa de pedigree-i i se atribue numai premiul II B, deși este cu mult mai bună din toate de vedere decât «Fixi von Altenburg», care a obținut punctele premiul II A.

61. «Curci», proprietară: d-na Nagy L.-Cluj. Animal mare, cu oase slabe, pieptul strâmt, picioarele lungi, labele de iepure, coada scurtă. Aspectul ei general lasă de bănuț că ar fi corcitură.

FOXTERRIERI (arbitrați de Kovach S.)

I. a) *Căini cu părul neted*

22. «Smoothaired Arrogant», proprietar: Ciaclani-Cluj. Foxterrier ideal, splendid legat, cap bun, urechi excelente, front și posterior (Hinterland), excelent, păr de cea mai bună calitate. Labele anterioare nițel lungi și nu destul de încheiate. — *Premiul I.*

27. «Smoothaired Matchles», proprietar: Scheer A.-Arad. Câine de un tip Redmond, ce reprezintă o nobleță extraordinară; întrece pe cel de sub No. 22 numai în labe. — *Champion.*

29. «Rudi», proprietar: Veres Ludvic-Cluj. Câine cu caracterele vechiului tip de bulterrier, cu ținuta urechilor incorectă. Pentru a putea concura la vizuină se clasează: *Indestulitor.*

b) *Cățele cu părul neted:*

24. «Smoothaired Modell», proprietar: Ciaclan-Cluj. Cățelușă cu aspect ideal compactă, cu cap frumos și urechi bune, front bun și labe excelente, spate bun, părul și plasamentul cozii excelent. — *Champion.*

21. «Vesta, mia dea», proprietar: Ciaclani-Cluj. Iarăș o cățelușă de mână întâia, cap bun și frumos, urechi bune, front bun, coadă lăsată nițel prea jos, iar părul ar putea fi mai des. — *Premiul II.*

26. «Bebi of Cicador», proprietar: Scher A.-Arad. Cățelușă cu schelet bun, bine legat, cu front bun, umerii nițel încărcăți, capul nițel scurt, ținuta urechilor frumoasă, părul ar putea fi mai des. — *Premiul III.*

II. a) *Căini cu păr țepos (Foxterrieri):*

20. «Betyâr Bandi Hubertus II», proprietar: Ciaclani-Cluj. Un câine deja cunoscut, mic, compact, cadrat, front bun, labe bune, rotunde. Capul nițel larg. Partea dinapoi puțin imperfectă.

Ceilalți câini nu au fost corespunzători.

b) *Cățele cu păr țepos:*

28. «Lili», proprietar: Soc. Vânătoare din Mociu. Front bun, labe bune, cap frumos, ținuta urechilor nesigură, păr bun, coada plasată prea jos. Pentru încurajarea prăsitului: *Foarte bine.*

BASEȚI (arbitrați de Kovats Alexandru):

30. «Bokiasz», proprietar: Rohányi Carol-Cluj. Cățea formată, cu oase bune, posteriorul (Hinterhand) slab. — *Premiul II.*

Clasa cățelilor:

31. «Tuszi», proprietar: Ráthonyi Carol-Cluj. Câine foarte bine dezvoltat în comparație cu vârsta sa, îndreptățește la mari speranțe. — *Premiul I.*

32. «Mutzi», proprietar: Ráthonyi-Cluj. Frate cu Tuszi, dar nu este tot atât de bine dezvoltat. Ambilor le trebuie multă mișcare. — *Premiul II.*

34. «Maki», proprietar: Roșescu-Cluj. Nu s'a prezentat.

35. «Digo», proprietar: Dufek Carol, Cluj. Câine foarte frumos cu aspect tipic. — *Premiul I.*

36. «Kóbi Paring». Câine cu păr țepos tipic, de primul rang. Posteriorul i-ar putea fi mai puternic. — *Premiul I.*

CĂINI DE LUX (arbitrați de Ciaclan-Cluj)

Buldoggi (englezi):

41. «Bull», proprietar: Durr Ștefan-Arad. Câine cu aspect caracteristic și cap foarte frumos. În România n'am văzut altul mai frumos. Dimensiunile îi sunt bune, greutatea cu 1 kgr mai mare decât se admite (21 kgr); păcat că nu s'a mișcat mai mult în tinerețe.

Pe bună dreptate și reglementar i s'a conferit acum, după ce a câștigat de trei ori premiul I, titlul de *Champion.**Ogari (Leorieis):*

Nu s'a prezentat

Pinci de căprioară (Rehpintsch):

70. «Bubi» Propr. Zaizon-Cluj-Câine cu aspect destul de bun, capul nițel prea dur. *Premiul II.*

72. «Mitzi» Propr. Banciu Alex. Cluj-Cățea tipică cu aspect frumos, blană bună, picioare și ținuta cozii corectă: *Calificarea* foarte bine.

73. «Bubi» Colcescu-Cluj. Păr frumos picioare prea lungi, prea seamănă a pudel pitic.

Spitz mătăsoș de Malta:

74. «Poli». Câine tipic cu aspect excelent și pedigree bun.

75. «Jonjon», proprietar: Lya Roșescu-Cluj. Cățelușă excelentă cu aspect tipic. Mi-ar plăcea să văd câinele, tatăl cățelilor ei. — *Champion.*

77. «Pitzi», proprietar: Nicu Economu-Cluj. A fost bătut de No. 74 numai prin calitatea părului și dezvoltarea lui mai bună. — *Premiul I*

Pudeli:

78. «Doly», proprietar: Căpit. Popescu Ilariu-Cluj. Câine de primul rang, deja cunoscut. Se prezintă în condițiuni excelente. — *Premiul I.*

CONCURS LA VIZUINĂ

«Smoothaired Matchles» (exp. No. 27). După asmuțări intră cu greu și după jumătate de secundă vrea să prindă vulpea în primul cuib; pe urmă o alungă în al doilea. După 3½ minute pierzând vulpea, părăsește vizuina.

II. «Eli» (exp. No. 28). Intră în vizuină îndemnată (asmuțită), se culcă fără a lătră în cuibul I, apoi în secunda a 22-a la deschidere, prinde vulpea de gât.

«Smoothaired Modell» (vezi exp. No. 24). Intră în vizuină (asmuțită) îndemnată, urmărește vulpea, în secunda 10-a în cuibul al doilea; acolo încearcă să atace, pe urmă în secunda a 18-a părăsește vizuina.

Concursul principal

«Betyár Bandi Hubertus II» (exp. No. 20). Intră bine în vizuină și la deschidere vrea să atace îndată, apoi alungă vulpea în ultimul cuib unde o întoarce și o alungă în primul cuib și latră vehement tot timpul prescris de regulament. Muncă foarte bună — Premiul II.

«Vesta mia dea» (exp. No. 21). Intră imediat la deschidere, prinde vulpea de gât și o sugrumă. — *Champion la vizuină.*

CONCURS DE CĂINI DE POLIȚIE

«Fixi». Execută exercițiile încet și forțat, pe scară nu se urcă. La atac se poartă laș; obiectul pierdut nu-l află ci trece peste el. — *Indes-tulitor.*

«Ritta» (exp. No. 43). Execută toate foarte bine, dar cu mai puțin temperament decât «Lya», ceea ce după cum am aflat ulterior, este a se atribui absenței de 4—5 luni a stăpânului ei. — *Premiul II.*

«Lya II». Toate le execută foarte bine și îndată. Cu aceasta din urmă a învins-o mai ales pe Ritta. — *Premiul I.*

Tiberiu Ciacian

A V I Z

D-nii membrii din Capitală, cari nu au achitat taxele către Uniune, sunt rugați cu insistență că în lipsa unui încasator să binevoiasă a trimite sau a achita personal la birou aceste taxe, liberându-se cuvenita chitanță.

In caz că nu vom primi taxele cuvenite nici în cursul lunii Iulie, vom fi nevoiți a înceta trimiterea Revistei.

UNIUNEA

PENTRU BRIGADIERII DE VÂNĂTOARE

Toți brigadierii de vânatoare sunt obligați sub sancțiuni severe a ține la curent „Uniunea“ de situația lor, raportând, dacă sunt sau nu în serviciu, precum și orice mutare de domiciliu, spre a le putea trimite Revista și a-i putea plasa în caz de nevoie.

ULEIURI ȘI UNSORI DE ARME

de Maior *Schneider-Snyder Roland*

Vânătorul, care vrea să-și îngrijească bine arma, trebuie să fie atent la alegerea uleiului pe care îl folosește pentru curățirea țevilor, deoarece dacă nu se neutralizează acidele produse de gazele pulberii țevile vor rugini, polisajul lor se va strică și în consecință nu vor mai trage precis. Tot așa de importante sunt și unsorile, ce se folosesc pentru ungerea părților exterioare a armei. Uleiuri neutralizatoare pentru curățitul interiorului țevei ar fi spre exemplu cunoscutul «Ballistol», apoi «Nitroperdenol»-ul, care este tot așa de bun ca și «Ballistol»-ul (fabricația I. Stankowsky, Tg.-Mureș, str. Gh. Lazăr, 1); tot așa și uleiul «Indus», fabricația Soc. Industriale, S. A. O. Brașov. Toate aceste uleiuri sunt destinate pentru curățirea interiorului țevei, iar nu pentru conservarea părților brunisate, deoarece brunisajul, fie cât de bun, trebuie să se strice, dacă se unge mereu cu uleiuri anticorrosive. Mecanismul armelor, resp. părțile expuse frecărilor se ung cu ulei de os rafinat, iar părțile exterioare a armei se ung cu vaselină albă, rafinată, sau cu «Servol» (fabr. I. Stankowsky, Tg.-

Mureș), care în urma compoziției sale chimice, este mai perfect și mai eficace, decât simpla vaselină. «Nitroperdol»-ul, uleiul «Indus» și «Servol»-ul, sunt fabricate la noi în țară și fiind perfecte din toate punctele de vedere, nu este nevoie să cumpărăm produsele scumpe din străinătate.

Primăria Comunei Vrani

Județul Caraș

Ext. 446/1927

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință, că dreptul de vânat al comunei Vrani se exarendează pe calea licitației publice pe timp de 10 ani începând cu 1 Septembrie 1927 până la 31 August 1937.

Prețul strigării este de Lei 1000.

Licitația se va ține în localul Primăriei la 15 August 1927 orele 10.

Condițiile de licitație se vor vedea la oficiul Primăriei.

Vrani, la 9 Iunie 1927.

Primar, (ss) *Gheorghe Roșca* Notar, (ss) *Gheorghe Ieremia*

Primăria Comunei Găujani

Jud. Vlașca

No. 480/927

PUBLICAȚIUNE

Noi Oprea Beianu, primarul comunei Găujani din plasa Dunărea, județul Vlașca;

Având în vedere că în ziua de 9 Ianuarie 1927 fiind fixată zi de licitație publică în localul Primăriei respective pentru arendarea terenului de vânatoare proprietatea comunei și nepublicându-se s'a amânat licitația.

Publicăm spre cunoștința generală a tuturor amatorilor că în ziua de 1 Maiu 1927 se va ține o a doua licitație orală în localul acestei Primării pentru arendarea dreptului de vânatoare de pe teritoriul acestei comune în suprafață de 3000 hectare, teren câmp și baltă. Termenul de arendare va fi de 5 ani cu începere dela facerea contractului, iar licitația se va începe dela 2000 lei anual.

D-nii concurenți spre a fi admiși la licitație vor prezenta autorizația din partea Direcțiunii de vânatoare sau inspectorului de vânatoare, vor depune garanția de 10% cu obligația a plăti cheltuielile necesare.

Pentru care am făcut prezenta.

Primar (ss) *O. Beianu*

Notar (ss) *P. Văcănou*

Primăria Comunei Beresgăul-Mic

Jud. Timiș-Torontal

No. 501/927

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânatoare de pe terenurile comunei Beresgăul-Mic, cu o suprafață de aproximativ 3000 jug. cad. se va da în arendă pe un timp de 6 (șase) ani, cu începere dela 1 Aug. 1927 până la 1 Aug. 1933.

Licitațiunea orală se va ține în ziua de 21 Iulie 1927, ora 8, în sala Primăriei. Prețul de exclamare este Lei 1500.

Condițiunile se pot vedea între orele oficioase la această Primărie. Beresgăul-Mic, la 11 Maiu 1927.

Notar, *Indescifrabil*

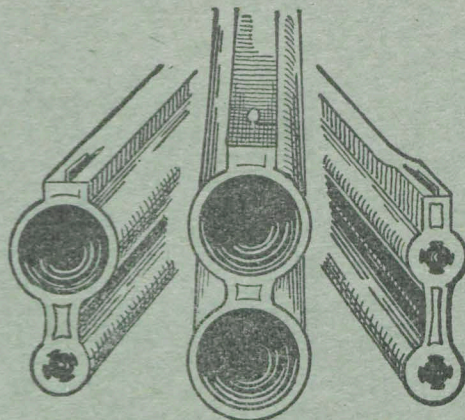
Primar, *Indescifrabil*

Gebrüder Merkel
Genchre

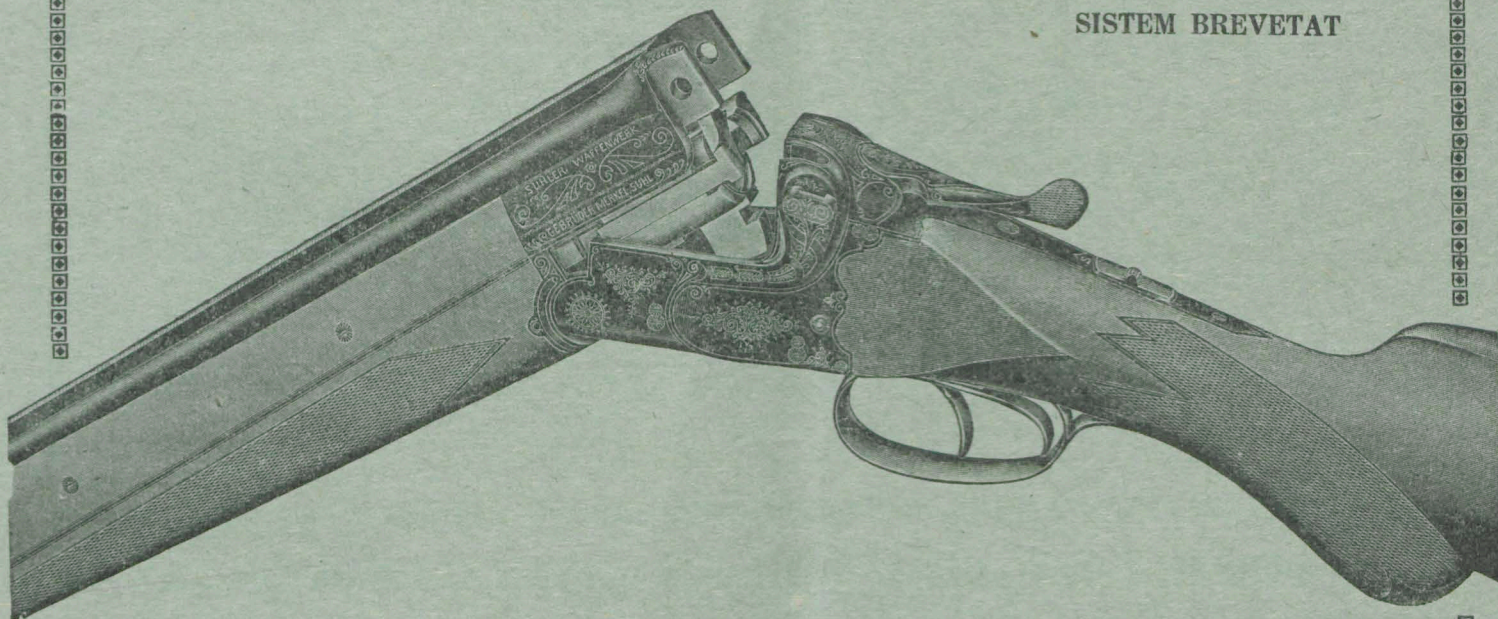
FONDATA IN 1898

MARCA FABRICH

SISTEM BREVETAT

Arma viitorului pentru vânatoare și tip sportiv

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock :

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale ;
- 2) Percutare infailibilă a capselor (sistem brevetat) ;
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică ;
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilității și a zăvoririi perfect simetrice a țevelor ;
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungata noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfecționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației acestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele :

Arme de alice cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alice suprapuse).

Arme expres cu două țevi, „ „ (2 țevi de glonț suprapuse).

Arme mixte cu două țevi, „ „ (1 țevă de alice și una de glonț, suprapuse).

Aceste modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alice sistem Bock, cu un rând de țevi expres și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânatoare cari se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbei, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată viața. Totodată mai recomandăm cunoscutele noastre arme DRILLING, reputele prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, cari pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

FABRICA DE ARME

WAFFENFABRIK GEBRÜDER MERKEL, SUHL

(GERMANIA)

REPREZENTATĂ IN ROMÂNIA PRIN „UNIUNE“

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA FRANCO-ROMÂNĂ

CAPITAL SOCIAL LEI 100.000.000

CAPITAL DE PLIN VĂRSAT LEI 50.000.000

FOND DE REZERVĂ „ 12.200.000

BUCUREȘTI * STRADA BURSEI No. 5

TELEFON: 10/17 și 46/8. TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICĂ: „FRANCOBANK“

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Căracal, Cernăuți,
Constanța, Găești, Giurgiu, Roșiori de Vede,
Slobozia, Slatina, Timișoara, Turnu-Măgurele

AGENȚII Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vidra, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de
bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

AGRONOM

Sas Transilvănean

Cu titlu academic (etate 41 ani)
cu practică îndelungată în agri-
cultură, industria agricolă și ocro-
tirea vânatului mare, caută post de
încredere la moșie sau industrie.

A se adresa la „UNIUNE“

GHEORGHE CIMPOERU

EPUREȘTI (Vlașca)

Face orice fel de instalațiuni vână-
toarești, cum sunt cutii pentru clocitul
ouălor de fazan în fazanerii artifi-
ciale, capcane pentru distrugerea ră-
pitoarelor, case de vânatoare tran-
sportabile, etc.

CUMPĂR CĂȚEA PREPELICAR GERMAN,

cu părul scurt sau aspru, sau de rasă pudel-pointer,
însă numai absolut pură, posedând pedigree de
origină foarte bună. Etate între 1-3 ani. Dresaj
perfect de câmp, să pondeze ferm fără să scoale
vânatul, să aporțeze iepurește și să lucreze pe ur-
ma vânatului mic rănit (Verloren apporteur); să
nu fugă după iepuri, eventual să lucreze și la baltă.

Ofer preț moderat.

Căinele îl cumpăr numai pe încercate timp de 3
zile.

Eventual cumpăr și cățea de aceeași rasă tânără
până la 1 an, posedând un bun pedigree, cu bun
dresaj de casă.

Oferte se vor adresa: Fundătura Polonă 54 bis,
București. Anastasie Teoharie State

OCAZIE

Pușcă calibru 12, pentru
tir de porumbei și tir lung

HOLLAND & HOLLAND

absolut nouă, cu platine demonta-
bile și camere de 70 mm., SOSITĂ
ACUM DIN LONDRA, de vânzare
80.000 LEI

A se adresa la Uniunea Generală a vânătorilor
din România.

„D A N U B I U L“

ȘANTIERELE ȚĂRII ROMÂNEȘTI PENTRU CONSTRUCȚIUNI
NAVALE ȘI METALURGIE * SOCIETATE ANONIMA * BRAILA

CONSTRUCȚIUNI, REPARAȚIUNI ȘI MODIFICĂRI DE VASE
NAVALE DE ORICE CATEGORIE

CONSTRUCȚIUNI ȘI REPARAȚIUNI DE MAȘINI MARINE
INDUSTRIALE, AGRICOLE, VAGOANE ȘI LOCOMOTIVE,

REPARAȚIUNI DE AUTOMOBILE ȘI MOTOARE, LUCRĂRI
DE ORICE GEN LA MAȘINA DE FREZAT UNIVERSALĂ

TURNĂTORIE DE FONTĂ, BRONZ ȘI ALTE METALE, CON-
FEȚIONAREA SPECIALĂ A CORPURIILOR ȘI CAPETELOR
„DIESEL“

DOC PLUTITOR, ȘALUPĂ CU POMPE DE SALVARE

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA GENERALĂ A ȚĂRII ROMÂNEȘTI

CAPITAL LEI 60.000.000 ȘI REZERVE LEI 50.000.000

SEDIUL CENTRAL IN BUCUREȘTI STR. LIPSCANI No. 10

Sucursale: Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați
Giurgiu, Ploești, T.-Măgurele, Oradea-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate: „TEMIȘOARA“ Institut de Credit și
Economii, Timișoara. „BANCA BASARABIEI“ Chișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: I. C. RÂMNICIANU-MANOLESCU

Vice-Președinți: Principele B. ȘTIRBEY și I. M. MITILINEU

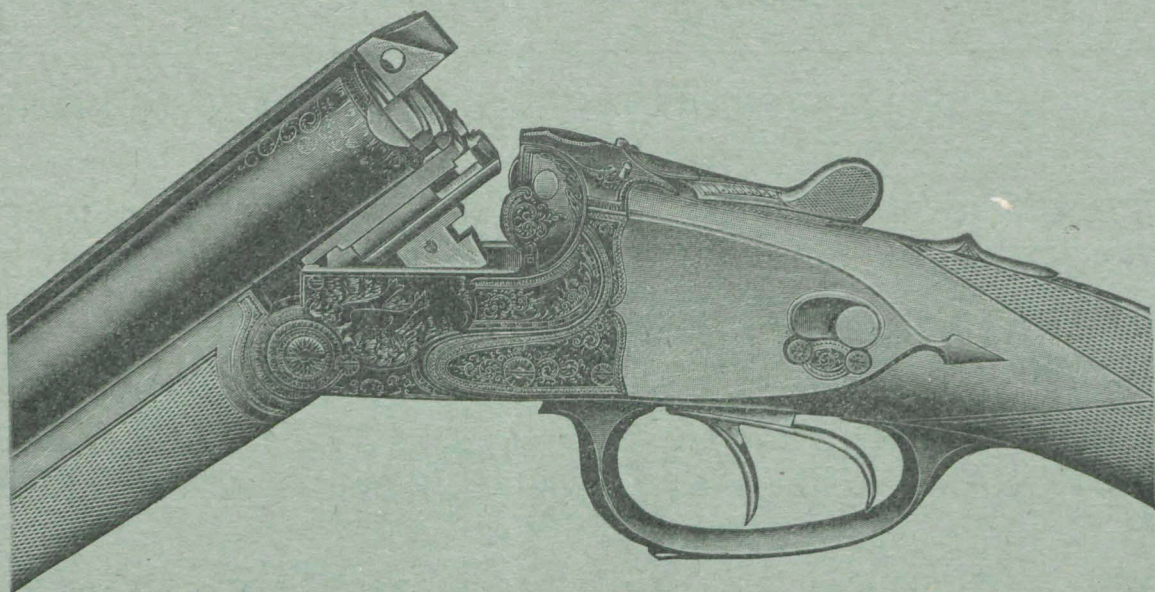
Membrii:

VICTOR ANTONESCU, Principele JEAN CALLIMACHI, Dr. I. COSTINESCU, HENRI
CATARGI, C. G. DISSESCU, V. GOLDIȘ, Baronul AL. HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU,
Inginer C. OSICEANU Director General: M. A. GEORGESCU

C. A. FUNK & Co. SUHL (Germania)

FABRICĂ DE ARME

FIRMĂ REPUTATĂ PENTRU ARMELE SALE DE PRIMUL RANG ȘI DE MARE PRECIZIE

Construește orice armă de vânătoare și de sport, dela cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție conștiincioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășesc fiecare armă.

SPECIALITĂȚI:

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme de alice cu două țevi, sau cu una de alice și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără efortor.

SISTEM ANSON & DEELEY: Dirillinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevii de glonț și efortor.

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la talere, având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără efortor.

TOATE TIPURILE DE ARME SE POT EXECUTA ȘI CU COCOAȘE

Arme de glonț de mare precizie sistem Block

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajul de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânat. Soliditate extremă, dela cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

LA COMENZI SE POATE ȚINE SEAMA DE ORICE DORINȚĂ SPECIALĂ

Modele ale acestei case, precum și cataloage și prospecte în patru limbi, se găsesc la «UNIUNE»

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă tehnicieni și specialiști în materie de vânătoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vânatului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânatului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătoarei, lista contraveniențelor la legea de vânătoare, dări de seamă a societăților de vânătoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânătoare.

ABONAMENTUL ANUAL: 300 LEI
PENTRU SOCIETĂȚILE AFILIAȚE 400 LEI

ANUNȚURI COMERCIALE

1 PAGINĂ 5.000 LEI ANUAL

$\frac{1}{2}$ " 3.000 " "

$\frac{1}{4}$ " 1.750 " "

$\frac{1}{8}$ " 1.000 " "

ABONAMENTUL LA
„REVISTA VÂNĂTORILOR“
ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI
MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)

„Revista VÂNĂTORILOR“
este unicul mijloc de comunicare
al tuturor vânătorilor din toată
țara, care au să-și spună ceva.
Deaceea, dacă aveți ceva de
cumpărat, de vândut, de schim-
bat, sau de pus vreo întrebare
tehnică vânătorească, adresați-vă
„Revistei VÂNĂTORILOR“.
Numai aci puteți fi siguri că veți
găsi pe aceia cărora vă adresați.

LA ORICE CORESPONDENȚĂ ATA-
ȘAȚI MĂRCILE PENTRU RĂSPUNS.

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate în scris toate reclamațiile.

UNIREA FACE PUTEREA
STRÂNGETI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI“

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHI 40 LEI